

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

NA CESTĚ

- 8 Rozhovor s „potulným kazatelem“ Petrem Brodským – O. Kolář
- 12 Víc než jen střecha nad hlavou – Z. Eminger
- 33 Po stopách evangelických brigád – S. van Garderen
- 45 Jak se mění Evangelická církev? – P. Štulc

Sjezd (nejen) evangelické mládeže

2.-4. 10. 2026

Třebíč

KROK ZA

POKROKEM

Můžete se těšit na...

HUDBU - Celest & Charles - Edmund - Elektro & DJ's -
WORKSHOPY - Beatbox - Poezie - BESEDY - Jindřich
Halama - Lenka Vochocová - Petr Koubský - Josef Šlerka -
BIGBÍTOVÉ BOHOSLUŽBY - DEBATY - TAIZÉ - a mnohé další...

sjezdmladeze.cz

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *V. Heinrich Groll*
- 8** Rozhovor s „potulným kazatelem“ Petrem Brodským – *O. Kolář*
- 12** Víc než střecha nad hlavou – *Z. A. Eminger*
- 15** Na cestě bez vlastního kostela – *A. Kaucká*
- 17** Rozhovor s pořadatelem festivalu Meziprostor Petrem Brunou – *A. Rozbořilová*
- 21** Na cestě do Zhořce – *J. Hamariová*
- 23** Otázka na tělo – *E. Karásková*

MOJE CÍRKEV

- 30** Rozhovor s Věrou Pospíšilovou – *D. Ženatá*
- 33** Po stopách herlíkovických brigád – *S. van Garderen*
- 35** S Američany v kostele – *K. Suchomelová*
- 36** Rekonstrukce nymburské fary – *T. Cimrmannová*
- 39** Novou cestou po stopách – *A. Hatajová*
- 41** Varhanní lázně v Sola gratia – *E. Čejková*

DIAKONIE

- 43** Rozhovor s ředitelkou speciální školy Ivanou Kováčovou – *A. Šůra*

SLOVO

- 45** Jak se mění Evangelická církev? – *P. Štulc*
- 48** Rozhovor se strojvedoucím Janem Satkem – *A. Rozbořilová*
- 51** Byl jsem ve vězení – *Z. Turek*
- 53** Poslední slovo – *A. Wrana*

ÚVODNÍK

Člověk putující

Letos v létě jsem navštívila jeden evangelický tábor. Odehrával se tam zrovna příběh Jana Amose Komenského. Během týdne jsme s dětmi „procestovali“ několik zemí – z Čech až do Nizozemí. S Komenským jsme prožili jeho úspěchy, ale i dramatické životní zvraty, které ho opakovaně nutily k útěku.

Komenského mám v účtě a základní kontury jeho životopisu znám. Díky tomuhle zážitku jsem si znovu uvědomila, čím vším musel během svého nelehkého života projít. Málokdo z nás věděl o životě exulanta víc než on.

I Bible je plná lidí na cestě. Abraham vychází do neznáma. Mojžíš putuje roky pouští. Učedníci opouštějí své domovy a vydávají se za Ježíšem. A první křesťané sami sebe označují za ty, kdo následují „cestu“.

Křesťan není člověk, který už dorazil do cíle. Je to člověk putující. Víra není stav, ale pohyb. Je to trpělivé následování Krista. Krok za krokem. Někdy s jistotou, jindy s pochybnostmi.

Takovou zkušenost popisuje i Komenský. V knize *Unum necessarium* píše: „Já sám jsem poutník bez domova, bloudil jsem na tisíci rozcestích, zdržoval se zbytečností, troskotal na mnoha překážkách, ale také jsem díky Bohu mužem touhy po dobru a po jeho zdroji – Bohu.“

V těch slovech nemluví jen o sobě. Popisuje něco obecně lidského. Kdo z nás někdy nebloudil? Zabýval se nepodstatnými věcmi? Kdo nenarazil na nečekané překážky? Ale v tom všem bloudění a ztrátách, připomíná Komenský, se tyčí pevný opěrný bod – Bůh.

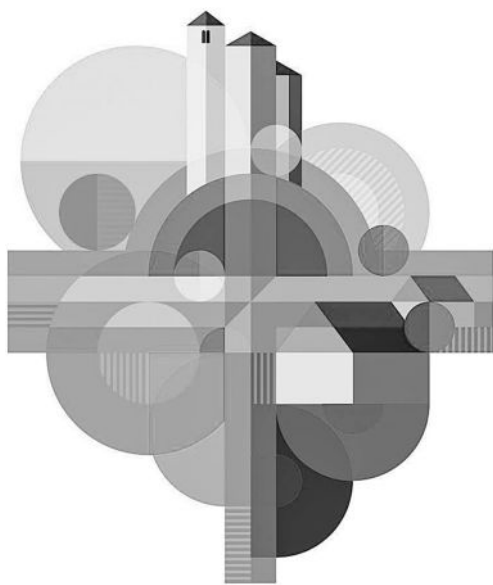
Možná právě v tom spočívá tajemství křesťanského domova. Není to místo na mapě. Je to vědomí, že ať jsme kdekoli, patříme Kristu. Že na všech cestách života máme svého dobrého a věrného průvodce. A že i když se někdy cítíme jako poutníci bez střechy nad hlavou, směřujeme k Domovu.

Adéla Rozbořilová

Jubilejní 20. ročník Modlitby za domov má téma Bůh s námi

Ekumenická rada církví ve spolupráci s církvemi a dalšími partnery připravuje jubilejní 20. ročník Modlitby za domov. Hlavním cílem akce je připomenout v den státního svátku 28. října vznik samostatného československého státu slavnostní bohoslužbou v přímém přenosu České televize.

Letošní ročník má téma „Bůh s námi“. Bohoslužbu budou vést předseda Ekumenické rady církví v ČR a synodní senior Českobratrské církve evangelické Pavel Pokorný a předseda České biskupské konference a metropolita moravský arcibiskup Josef Nuzík. Při bohoslužbě promluví biskup Zdenek Wasserbauer a kap-

lani působící v Armádě ČR, ve věznicích, v nemocnicích a v Poslanecké sněmovně ČR. Hudbně bohoslužbu doprovodí Pěvecký sbor Ireny Szurmanové a moderovat ji bude Eliška Zvolánková. Bohoslužba se bude konat za přítomnosti představitelů církví od 15.00 ve vojenském kostele sv. Jana Nepomuckého na pražských Hradčanech.

Do Modlitby za domov se mohou již nyní v rámci výtvarné soutěžní přehlídky zapojit také děti a mládež svými výtvarnými pracemi, před státním svátkem také místní farnosti a sbory vlastními akcemi a všichni lidé dobré vůle svými modlitbami.

Více informací najdete na
www.modlitbazadomov.cz.

Aleš Čejka, ERC, redakčně upraveno

Dvě říjnová setkání: mimořádný synod i Večer s evangelickou písní

Na druhou polovinu října se chystají dvě setkání, která stojí za to nezmeškat. Významný dopad na život Českobratrské církve evangelické bude mít 2. mimořádné zasedání 36. synodu. Uskuteční se v sobotu 24. října v prostorách Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Černé ulici v Praze a jeho hlavním úkolem bude volba nové synodní rady a jejích náhradníků a náhradnic.

Funkční období nově zvolených začne v listopadu 2027. Z dosavadní průzkumné volby vze-

šlo sedm kandidátů, což pro obsazení šesti míst v synodní radě a šesti míst náhradníků zatím nestačí. Lze proto očekávat, že v následujících týdnech přibudou další navržená jména. Kandidáty lze nadále navrhnout prostřednictvím synodálů a synodálů.

Pozornost si zaslouží také Večer s evangelickou písní, který se uskuteční v předvečer mimořádného synodu, tedy v pátek 23. října od 19.30 hodin v kostele U Martina ve zdi v Martinské ulici v Praze. Organizátoři zvou na společné setkání nad písněmi, které po desetiletí provázejí život víry evangeliků. Zazní známé i oblíbené evangelické písně, prostor bude ke společnému zpěvu i naslouchání.

Hof

Tábor v Bělči zasáhla silná bouře

Lokální bouřky doprovázené vydatnými srážkami a silným nárazovým větrem, které v polovině srpna zasáhly Pardubicko a Královéhradecko, způsobily větší materiální škody také v areálu Tábora J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí. Jeden z vyvrácených stromů spadl na nedávno rekonstruovanou klubovnu Pellarka a část budovy výrazně poničil. Další stromy pak poškodily několik zaparkovaných automobilů. Nikdo z účastníků pobytů ani z personálu nebyl zraněn.

Vzhledem k tomu, že popadané stromy zablokovaly hlavní přístupovou cestu do Malého tábora, byl pro návštěvníky zřízen bezpečný přístupový koridor přes provizorní most. V souvislosti s událostí musely být následně pokáceny nebo prořezány také další stromy, u nichž hrozilo nebezpečí pádu.

Nejvýznamnějším důsledkem bouřek tak zůstalo jen uzavření klubovny Pellarka. Ta se pro letošní sezónu do provozu už nevrátí. Vyžádá si statické posouzení a následné rozsáhlejší opravy. V plném rozsahu ji však nahradila zbrusu nová klubovna v části areálu Za Potokem, takže programy jednotlivých pobytů mohly pokračovat bez větších omezení.

Tábor se po události velmi rychle vrátil k běžnému provozu zejména díky rychlé práci hasičů, zaměstnanců, dobrovolníků a odborných firem.

Hof

TÉMA: NA CESTĚ

na cestě mezi
porodnicí
a hřbitovem

běžíme
klopýtáme
bloudíme

a někdy nohy stojí
jenom srdce
tiká

o vanutí ducha prosíme
bože

dárce svatého neklidu

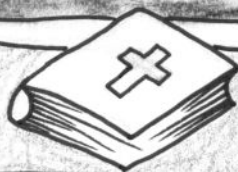
stagnace
je totiž něco jiného
než pokojně spočinout

a naše cesta
nezačíná porodnicí
a nekončí hřbitovem

děkuji

*modlitba **Lenky Ridzoňové,***

kresba: Adéla Píknová

Život bez domova?

Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“ (Lk 9,58)

Ježíš kráčí od vesnice k vesnici. Mluví zajímavě. Dav jej poslouchá. Člověk by se hned k němu přidal, aby se toho od něj dozvěděl co nejvíc. A už se ozývá: „Pane, chci tě následovat, kamkoli půjdeš!“ Teď už jen čekám otevřenou náruč, že mě Ježíš s radostí přijme do svého houfu. Každá církev, každý spolek je přeci rád za každého nového člena. Když je před námi nějaký velký úkol, je přeci třeba každé ruky. Jenomže Ježíšova odpověď mé nadšení zchladí: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“ Co taková odpověď s člověkem udělá!

Najednou nadšení povadne a začnou se objevovat pochybnosti. Život bez domova? Dokážu to vůbec? Muset se spolehnout na druhé, kteří mi na chvíli poskytnou střechu nad hlavou? Nemít žádné jistoty, žádné soukromé bezpečné místo. S tím jsem nepočítala. Když říkal: „Následuj mě!“, znělo to jinak. Znělo to jako velké dobrodružství. A teď toto!

Čeho jsem schopna se pro Ježíše vzdát? Ta střecha nad hlavou je určitě symbolem mnoha dalších věcí, na kterých si stavíme svůj pocit jistoty. Věcí, které se zdají být pevným základem, ale ve skutečnosti jsou jenom iluzí. Jako by mi Ježíš říkal: „Tam, kam jdu já, na tebe nečeká žádná pohodlná pohovka v obýváku, ale kříž. Ten musíš nést až do smrti. Ještě pořád chceš jít dál se mnou?“ K víře nepatří jenom nadšení a euforie, ale také suchý pohled na důsledky, které toto rozhodnutí s sebou přináší. To, že tomu, kdo věří, je garantován život v klidu, pohodě a bezpečí, je pouhopouhá iluze. Nepřinese automaticky ani úspěch a uznání. Život s Ježíšem provází riziko, strádání a utrpení. To jediné, nač se lze spoleh-

nout, je život, který začne, až přijde Boží království.

A přes to všechno je právě teď nejlepší čas k následování. Člověk se musí rozhodnout, co chce, jakou cestou se vydá. Chci jenom hromadit další a další věci a pak jednou možná zůstat zcela sama? Život není jenom o tom „mít“ – „být“ je důležitější. Už při hodnocení na smrtelné posteli se ukazuje, že nehraje roli, jak velké auto mám nebo jakou vilu. Ježíš také nehromadí majetky. Ví, co jej čeká, kam směřuje. Ví, že žádný bezpečný domov tady na zemi pro něj není. Ví, že kdo hledá domov u Boha, tomu je domovem celý svět. Sloužit zlatému teleti konzumu a zažívat, co to znamená být dítětem Božím, se vylučuje. Nelze současně sloužit mamonu a Bohu. Přesto mi pořád zní v uších otázka: „Kdo dokáže takto žít?“ Bez domova, bez místa, které mi říká pane, kde se cítím v bezpečí. Pán Ježíš na nás má opravdu vysoké nároky.

Člověk je až v pokušení říct, že to přeci tak doslovně nemyslel. Pak mi před očima vyvstane obraz lidí, kteří utíkají před válkou nebo před povodní. Oni za sebou nechali všechno, co pro ně bylo cenné a důležité, ale to nejdůležitější jim zůstalo. A já si pak najednou uvědomuji, že Ježíšovo volání k následování je současně i voláním k životu, k budoucnosti a ke svobodě. Ke svobodě, která se na první pohled zdá být jakousi zvláštní a cizí. Třeba jako když Izraelci opustili jistotu egyptských hrnců plných masa a vyměnili ji za pochod pouští s nejistým výsledkem.

Cesta do svobody je často vykoupena ztrátou pokojného bezpečí. Ale bez toho se nejde zbavit pout strachu o svou budoucnost. Strachu, který nám bere energii, již bychom mohli ►

využít jinak a užitečněji. Čteme, že se nemáme strachovat o svůj život, že máme důvěřovat Bohu, že nám každý den dá vše, co potřebujeme, a že Syn Boží nemá, kde by hlavu složil.

Svoboda od starostí, kterou nám Ježíš nabízí, je opravdu velkým darem.

Vlasta Heinrich Groll, farářka

ROZHOVOR S „POTULNÝM KAZATELEM“ PETREM BRODSKÝM

O putování a domově

Celý život na cestě, a přece doma

Petr Brodský prožil život, který je pravým opakem spokojené usedlosti. Evangelický farář, kterému komunistický režim dvakrát odebral státní souhlas k výkonu duchovenské služby, signatář Charty 77, po sametové revoluci na čas i poslanec Federálního shromáždění. Celý život ho provázelo časté stěhování, dávno předtím než se stal „potulným kazatelem“ v krajinách sborů východní Evropy.

Jak vypadala víra v tvou rodinu?

Vzpomínky na mé dětství a mládí jsou stále živé. Oba mí rodiče pocházeli z Valašska. Ačkoliv jsem se narodil v Karlových Varech, kde naši po válce zkusili provozovat pekařskou živnost, což jim zhatil rok 1948, od nějakých mých tří let jsme žili v Jablůnce v jednom domku společně s babičkou, dědečkem a tetičkou Rozárkou. V době mého dětství a mládí byl v Jablůnce farářem Bohumír Popelář, skvělý kazatel. Ve sboru také nezapomenutelně působila a o duchovní náplň celého společenství se starala „paní seniorová“ Alžběta Pokorná, vdova po faráři Emilu Pokorném, který za války zahynul v koncentračním táboře. Dirigovala pěvecký kroužek, připravovala učitelky nedělní školy, mezi nimi i mou maminku. Tatínek byl křtěný katolík, ale po sňatku s maminkou úplně přirozeně zaplul do evangelického jablůneckého sboru, kde byl později i ve staršovstvu. Prostá, upřímná víra všech,

mezi nimiž jsem vyrůstal, zapouštěla zřejmě své kořínky i do mého „srdéčka“. Navíc po přestěhování na Vsetín, to mi bylo šestnáct, jsem se zapojil do sdruženického společenství Horního sboru, v jehož čele stál vynikající kazatel a pastýř Emil Ženatý.

Když ti ředitel školy kvůli docházce na náboženství zhatil plány na medicínu, jak jsi to tehdy prožíval a jak se na to díváš dnes?

Začátkem školního roku se vždy musela podat přihláška do náboženství. To maminka pravidelně činila, i když pan ředitel Klvaňa jí to vždy rozmlouval. V deváté třídě jsem se chtěl přihlásit na jedenáctiletku s výhledem studia medicíny. Náhle došlo ke změně a byl jsem na poslední chvíli vyzván k účasti na pohovorech na SEŠ ve Valašském Meziříčí. Při zpětném pohledu nemůžu říct, že jsem to prožíval nějak bolestně, čtyři roky na ekonomce byly skvělé a dodnes jezdím na třídní srazy.

Co tě přivedlo k rozhodnutí studovat teologii?

Zasetá semínka víry z rodiny, sborového společenství jablůneckého a hornovsetínského, rozhovory zejména s bratrem farářem Emilem Ženatým, skvělá sdruženická parta vsetínského mládeže, možnost několik let po sobě o prázdninách pobývat se skupinou asi 10 mládežníků, kterou jsem se snažil organizovaně vést, na

chalupě v Janských Lázních, kterou vlastnila rodina J. L. Hromádky, tehdejšího děkana Komenského evangelické bohoslovecké fakulty. To vše mne vedlo k rozhodnutí jít studovat teologii. Jen mne dodnes mrzí, že pohovor v Praze na KEBF byl právě v době, kdy jsem měl být na svém maturitním plese.

Dvakrát ti stát odebral souhlas k výkonu farářské služby – jaké to mělo dopady na tebe a tvou rodinu?

Hrozby odnětí státního souhlasu mě doprovázely vlastně od nástupu do církevní služby. Po setkání několika farářů v Libštátě mi byl odebrán souhlas krajským církevním tajemníkem (KCT), který mi však byl zakrátko navrácen, protože KCT mně odebral souhlas na pokyn StB, bez konzultace s ministerstvem kultury, což je naštvalo a jednali – tehdy v můj prospěch. Musel jsem ovšem přejít na jiný sbor a tím se stala Hrubá Vrbka. Dopady na rodinu? Obvykle stěhování, změna škol pro děti – Alenu a Štěpána.

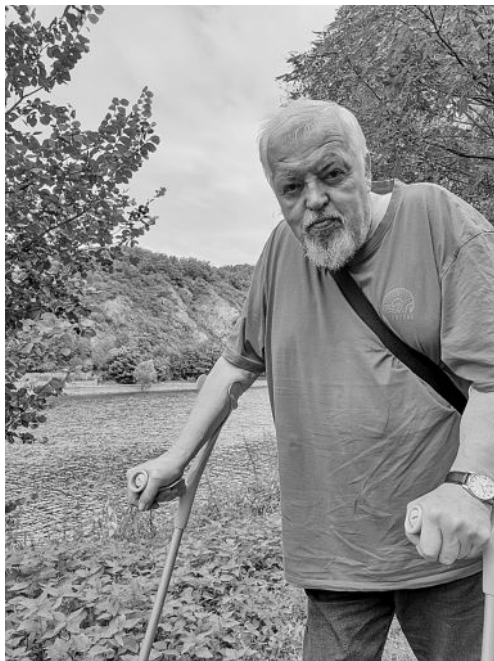
Jak ses rozhodoval podepsat Chartu 77?

„Disidentské kontakty“ jsem měl rád. Byl jsem zapojen do přebírání dovážené literatury od vážnými holandskými řidiči, poslouchal zahraniční rozhlas, byl v kontaktu s rodinou Dany Němcové, Daničkových, s Juliánou Jirousovou a Magorem, Václavem Malým – to vše rozhodovalo při úvaze o podpisu pod Chartu 77. Jedna malá pikantnost: koncem ledna jsem byl pozván synodní radou k převzetí nějaké důtky za nevhodné chování či činnost ve sboru, po jednání na SR jsem se zastavil u Němců v Ječné a podepsal. Při pozdějším výslechu na StB jsem s úsměvem přiznal podpis a navíc zdůraznil, že cestné do Prahy mi proplatila synodní rada. Byla to taková malá škodolibost za jednání SR v této záležitosti.

Jak ses vyrovnával s výsledky StB?

Měl jsem tu výhodu, že jsem nikdy nebyl zadržen na delší dobu než na pár hodin. Můj přístup byl jednoduchý – mlčel jsem, nikdy nic nepode-

psal a nikdy nic nesliboval. Vyhrožovali, zastrašovali, ale někdy i prosili, abych už něco řekl, aby prostě mohli jít domů.

Petr Brodský

Prošel sis rolí topiče, číšníka i poštáka – co ti tato období dala pro pozdější službu?

Každé období po odebrání souhlasu vlastně jen rozšířilo můj obzor vztahů. A myslím, že pro faráře je docela „zdravé“ být si jen vyzkoušet jiné povolání.

Za svůj život jsi vystřídal Libštát, Hrubou Vrbku, Horní Dubenky, Jihlavu, Prahu...

Jak jsi prožíval to neustálé „balení kufrů“?

Musím přiznat, že se nám celkem úspěšně dařilo vždy sbalit byt a zase rozbalit. Děti měly také své kufříky. Jsou s tím spojeny různé veselé příhody, např. při jednom stěhování jsme se druhý den dozvěděli, že týž stěhovací vůz, který vezl nás, plně naložen vzplál a celý shořel.

u krajanů v Chorvatsku (2015)

Dalo by se říct, že ses stal putujícím farářem ještě dřív, než ses jím oficiálně stal v roce 2005 u krajanů?

Asi by se to dalo takto pojmut. Ale putování za krajany bylo na jiném základě než putování mezi jednotlivými sbory ČCE – to se dělo na příkaz „vrchnosti“. Putování za krajany na základě poznání nových možností a kontaktů. Bylo to pro mne zkrátka nové a lákavé pole působnosti mezi obdivuhodnými lidmi, kteří si uchovali víru exulantských předků. Jaksi jsem k nim citově přilnul.

Bylo něco, co se s tebou stěhovalo vždycky – co sis bral s sebou jako jistotu, když se měnilo všechno kolem?

Především to byla rodina! Pochopitelně knihy a pracovní stůl s psacím strojem, který později nahradil počítač.

Měl jsi vůbec pocit, že máš někde svoje „doma“? Nebo sis domov musel vždycky znovu vytvořit na novém místě?

Domov jsem měl vždy tam, kde jsme byli. Každé místo pobytu přineslo do našeho rodinného společenství řadu nových podnětů, vztahů a zážitků. I v novém domově za námi vždy přijížděli přátelé na návštěvy, sborové společenství nás vždy přijalo hřejivě – kdybych to měl shrnout, všude jsme se téměř hned cítili „jako doma“!

Jak se s tím vyrovnávaly tvoje děti – Alena a Štěpán? Jak vzpomínají na dětství plné stěhování?

Na to by měly odpovědět ony samy, podle mého soudu to přežily ve zdraví, a mnohé kontakty z míst, kde jsme pobývali, pořád udržují.

V okolí Horních Dubenek je i historické místo Studánka Páně pod Javořicí, kam se prý za protireformace chodilo tajně na bohoslužby. Co pro tebe znamenalo?

Několikrát jsem se zúčastnil pravidelných ročních setkávání u Studánky Páně. Aktivní roli v této události hrál sbor ČCE v Telči v čele s fa-

rářem Jiřím Melmukem a jeho ženou Evou Melmukovou.

Jak bys dnešní mladší generaci vysvětlil fenomén Zbytov, se kterým jsi taky spojen?

Zbytov, který je spojen především s rodinou [evangelického faráře, pozn. red.] Honzy Kelera, bylo a je místo častých setkávání. Je fajn slyšet tu a tam od svých vnuků: „Dědo, o víkend u jsem byl na Zbytově.“

Jak ses z faráře najednou stal poslancem Federálního shromáždění?

V roce 1988 jsem byl zaměstnancem jihlavské pošty – ve funkci vedoucího vlakových a autobusových pošt. Jezdili jsme trasy Jihlava–Brno, Jihlava–Praha a nezapomenutelnou trasu Jihlava–Rumburk (vzpomínám na snídani na rumburské faře u Syrovátkových). Byly to pěkné chvíle. Dění kolem 17. listopadu jsme pochoptelně sledovali, ihned po vzniku Občanského fóra jsme založili „buňku“ i na poště Jihlava. Vedoucí pošty mi tehdy oznámil, že tohle je konec mé kariéry. A vskutku byl. Najednou mi přišel telegram, že se mám dostavit do Prahy do Federálního shromáždění. Měl jsem být kooptován za člena FS. Zase úsměvná vzpomínka: přicházím ke vchodu do federálu a přede mnou poskakuje skupina fotografů, divím se, proč takové uvítání a po ohlédnutí jsem zjistil, že za mnou jde Alexander Dubček!

Měl jsi možnost mluvit s Alexandrem Dubčekem, co ti z toho rozhovoru nejvíc utkvělo?

S Alexandrem Dubčekem jsem měl možnost mluvit několikrát. Jednou jsme se ptali, proč v Moskvě podepsali to, co jim bylo připraveno a on na to pravil, že nechtěl dopustit, aby na český a slovenský lid dopadla tvrdá ruská ruka, že Rusko zná a ví, čeho jsou schopni. Měl při tom slzy v očích a trásl se mu hlas. Nevím, jestli je případné to spojovat, ale taky mi vlhne oko,

když pomyslím na smutný osud dnešní Ukrajiny!

Co tě vedlo k odchodu z politiky zpět k církevní práci?

Po kooptaci do FS jsem byl ještě ve volbách v červenci 1990 řádně zvolen poslancem za Občanské fórum. Volební období bylo zkráceno na dva roky, především Petr Pithart to prosazoval. OF se ale kvůli názorovým neshodám začalo rozpadat, to vyústilo ve vznik pravicové ODS a liberálního Občanského hnutí (OH), jehož tváři byli Petr Pithart a Jiří Dienstbier.

Já spolu s dalšími kolegy a kolegyněmi (Mahulenou Čejkovou, Ruth Šormovou, nevidomým Josefem Doksanským nebo Ivanem Mynářem) jsme se stali členy OH. Ve volbách v červenci 1992 OH s nějakými 4,5 % propadlo a bylo po politické kariéře.

Tehdejší ministryně Vlasta Štěpová mi dohoda zaměstnání u České obchodní inspekce, to bylo zaměstnání velmi zajímavé a rozmanité. Byl jsem v tříměsíčním zácviu, ale neměl jsem dobrý pocit, všude se uplácelo. Řekl jsem si: bolševik mě nedostal a teď mě zavřou za úplatky? I dal jsem koncem třetího měsíce výpověď. Ředitel ČOI Praha mi vřele poděkoval, podal ruku a pravil: „Díky, právě jsem vyhrál láhev koňaku. Já se vsadil, že tu nevydržíte.“ V té době se uvolnilo místo ředitele Husova bohosloveckého semináře a tehdejší děkan ETF UK Jakub Trojan mi toto místo nabídl. Přijal jsem a postupně se zapojoval i do činností souvisejících s přechodem fakulty do nové budovy v Černé ulici. Stal jsem se „pomocníkem“ tehdejšího tajemníka fakulty bratra Vladimíra Pistora a po jeho odchodu do důchodu se stal tajemníkem, až do roku 2005, kdy jsem se ujal funkce celocírkevního kazatele pro české evangelické sbory ve východní Evropě, což byl název velmi dlouhý a já si ho zkrátil na „potulného“.

Většina lidí si tě spojuje s tvým působením potulného kazatele pro krajany na Ukrajině, v Srbsku,

Chorvatsku, Polsku, Rumunsku.

V jednom rozhovoru jsi zmiňoval, že to pro tebe bylo nejvíc naplňující období.

Co nejdůležitějšího sis z něj odnesl?

Kontakty s krajany, zejména na Ukrajině, nastaly už kolem roku 1995, zvláště když zeť Aleš Mostecký s dcerou Alenou odjeli na osm měsíců do Bohemky. Já je tam vezl a postupně se uchycoval v krajanských sítích. Na přelomu roku 2000 a 2001 jsem se i já vydal na několik měsíců za krajany na Ukrajinu, to už se vedle Bohemky, kde byl významnou postavou laický kazatel Josef Jančík, rozvinula práce i ve Vese-lynivce, kde je stále aktivní kazatelka a skvělá žena Marie Provazníková. V roce 2004 synod odhlasoval vznik místa celocírkevního kazatele pro české sbory ve východní Evropě, vedle Ukrajiny je to Srbsko – Veliko Srediště, Rumunsko – Peregu Mare, Chorvatsko – Bjeliševac, Polsko – Zelov, Kleščov, Střelín a Stroužná. Co nejdůležitějšího jsem si z toho období odnesl? Ujistění, že víra a společenství kolem chleba a kalicha dovede překonávat všelijaké trampoty a těžkosti,

ale i násobit sdílenou radost a přinášet povzbuzení napříč hranicemi států a jazykových bariér. S těžkým srdcem jsem v roce 2015 odcházel do důchodu, avšak s nadějí, že moji kolegové faráři, kteří se starají o sbory v jednotlivých zemích, ponesou i dál pochoděň víry a naděje. A to se, myslím, daří, ačkoliv realita krajanských sborů, které jsou vesměs vesnické, s ohledem na stárnutí a vyvlastňování venkova, a v případě Ukrajiny i odchod lidí před válkou, není moc optimistická. Ale nechci končit posmutněle. Takový je zkrátka přirozený vývoj věcí. A co my nakonec víme, že?

Co bys vzkázal čtenářům a čtenářkám Českého bratra?

Aby i nadále s radostí a dychtivostí očekávali další čísla Českého bratra. A pokud, milí čtenáři a milé čtenářky, máte nějaký nápad, jak obohatit obsah časopisu, učiňte tak. A úplně závěrem: Bůh vám žehnej a provázej vás na cestách života.

připravil Ondřej Kolář, foto: archiv respondenta

TEOLOGIE DOMOVA

Víc než střecha nad hlavou

Domov není místo k přespávání, ale místo, kde se pečuje o duši a zakouší věčnost

Nejde pouze o lidské právo, ale o fundamentální skutečnost lidského života, že každý člověk potřebuje pro svůj život a zvláště pro život rodiny domov, dům, střechu nad hlavou. Už jako studenta teologie mě fascinovalo úsilí papeže Jana Pavla II., který v řadě svých textů, promluv a rozhovorů hovořil o právu na domov a o svobodě žít tam, kam člověka táhne jeho srdce. Papa Wojtyła tím v průběhu svého pontifikátu naštval řadu těch, kteří se

domnívali a dodnes domnívají, že domov je něčím, co si musí člověk zasloužit a co podléhá výhradně obchodním pravidlům.

Nejen starozákonní, ale i novozákonní dějiny jsou v jistém ohledu dějinami hledání ztraceného domova. Není bez zajímavosti a myslím, že to není jen básnická metafora, když se pro vyjádření lásky k domovu používají slova rodina, země a dům. Ten je po vzoru chrámu – a to i v jiných náboženstvích, než je judaismus

a křesťanství – považován za svého druhu dům modlitby, a tedy dům, kde přebývá Bůh. Ten, jak víme a zažíváme i ve svých životech, však má smysl pro dramaticko a pro pointu. Nebyl by to on, kdyby člověku na jeho cestě domů občas nepostavil vysoké hory nebo poušť. Když se totiž člověk svými silami a svým vložением do Boží náruče probíjí skrze nehostinná a nepřístupná místa domů, bývá jeho prožitek domova obvykle silný, či přímo život určující.

Když i domov zevšední

Rád se vracím k příběhu anglického spisovatele G. K. Chestera *Muž, který byl příliš živý*. Hrdinou tohoto typického chestertonovského detektivního příběhu je totiž muž, manžel, který opakovaně utíká z domova a od své ženy a dělá věci, které se nesluší. Jenže Innocent Smith, jak se nakonec ukáže, dělal všechno proto, aby se vzepřel obecné představě, že nic není svaté, nic nemá smysl a všechno je relativní. Utíká a dělá šílené věci proto, aby se mohl znovu vracet domů, ke své ženě, a znovu a zas se do ní zamilovat. Chesterton svým hrdinou bojuje proti zdánlivě absurditě života, proti celospolečenské apatii, proti erozi mezilidských a partnerských vztahů, proti zúžení domova na místo určené k přespávání. Innocent Smith, svatý blázen počátku 20. století, chtěl život, který se jeví zbytečný a nudný, ukázat jako Boží dar, za který se sluší poděkovat a mít ho v úctě.

Domov v Bibli – tam, kde nechybí Bůh

Biblické příběhy a peripetie vyvoleného národa a následně i křesťanů jsou nám po těch mnoha staletích a tisíciletích srozumitelné a blízké také proto, že i nám křížují cestu domů všelijaké pouště, hory a bariéry. I podle toho, jak se s nimi vyrovnáme, se tříbí naše vědomí domova a jeho posvátnosti. Možná jste tak jako já zažili lidi, kteří už přestali vnímat svůj domov jako něco svatého, i když žijí na nejlepších adresách s ikonickými výhledy. Pokud se totiž člověk nikdy nekonfrontuje se svými pouštěmi, pokud neza-

kusí, že i mnohonásobně větší počet lidí, než má Česká republika, žije stále ještě na úrovni doby kamenné – a to jak v zemích třetího světa, tak paradoxně na dohled neuvěřitelného bohatství druhých –, může se dokonce i domov stát vězením nebo prostorem, v němž člověk pouze existuje, spí, je. Bible nám však ukazuje, že posvátnost domova nespočívá ani tak v jeho zdech, ale ve vztazích a atmosféře, kterou jeho obyvatelé svým životem vytvářejí.

Je krásné, že už od starozákonních dob má domov své jméno: „Dům otce; dům Abrahámův, dům Jákobův, dům Boží.“ Čeština je dnes na rozdíl od jižních zemí v tomto ohledu jiná. Neříkáme tak jako Italové „la casa Martinelli“, a tedy „dům pana, paní nebo manželů Martinelli“, ale zuby nehty se ještě drží cedulky na zvoncích: „Novákovi, Cihlářovi, Skaličtí.“ Z prvorepublikových názvů se ještě občas někde zachovala Vila Šafránka nebo Vila Marta, ale domy a činžáky jsou dnes daleko anonymnější než dřív a jen málokdy mají své jméno. Přitom lidé, kteří jsou v dnešním světě bezprizorní, na útěku před válkou nebo teprve vstupují do života, touží možná nejvíce po tom mít šťastný domov, který má své jméno.

Všimněme si, že Ježíš, který hodně chodíval mezi městy, podél moře a zdržoval se venku, patrně dost často navštěvoval domy lidí, kteří byli v nouzi (materiální a zvláště duchovní) ►

a potřebovali pomoci. Domy se tak v Ježíšově příběhu stávají místy jeho zjevování, uzdravování a zázraků. Připomeňme si dům Šimonův a Ondřejův (Mk 1), dům Jairův (Mk 5), dům Šimona Malomocného (Mk 13), dům Zachariášův (Lk 1), dům Leviho (Mk 2), dům Šimona farizee (Lk 7). A je tu ještě mnoho dalších domů, v nichž nacházíme Martu, Marii, Lazara. Všude se dějí zázraky, všude se hlásá Boží království, všude dominuje život nad bolestí a smrtí. Ježíš ukazuje, jak důležitý a posvátný domov je.

Apoštol Pavel nám ve svých listech a na svých cestách vypráví o domech pokřtěných, které se stávají prvními domácími církvemi, v nichž přichází na oltář Pán, kde se zvěstuje jeho Slovo a kde se vytvářejí – později i skrze krev mučedníků – dějiny církve, kterou v některé z jejích podob obýváme a pokládáme za součást svého domova. Ideál domácí církve, která se posléze rozrostla v plnohodnotné církevní společenství, spočíval v tom, že pán nebo paní domu se měli stát také služebníky Pána čili těmi, kteří už nebudou bazírovat na hierarchii sociálních vztahů. Tento ideál se nepodařilo nikdy uskutečnit, protože v každém z nás se občas ozve něco z pána, který by chtěl být nad druhými. Některé domy (rodiny či kláštery) a některá společenství měly – jak nám ukazují dějiny římské církve i dějiny reformační – k tomuto ideálu docela blízko. Asi nejblíže je k němu tam, kde se dům či církev snaží v rámci svého okolí být nablízku těm, kteří to nejvíc potřebují.

Svět jako domov, svět jako dům Boží
Často se dával do protikladu obraz nebeského a pozemského domova. Řada křesťanů a mezi nimi i teologové někdy kladli přehnaný důraz na to, že křesťané jsou v tomto světě cizinci bez domovského práva (1Pt 2). Katolická tradice, a to nejenom ta zasvěceného života, občas ráda představovala svět a zemi jako „slzavé údolí“, které je třeba co nejrychleji přeběhnout a skočit do věčnosti. Jenže nejen katolíci, ale třeba i Dietrich Bonhoeffer, si postupně začali uvědomovat, že člověk nemůže žít a věřit jinde než

tam, kam je postaven. Bonhoeffer napsal: „Později jsem poznal a poznávám až do této chvíle, že se člověk učí věřit teprve uprostřed plně pozemského života.“ On a před i po něm mnozí další přinesli této víře oběť nejvyšší. Zdá se mi, že se dnes už tolik nepotácíme mezi extrémy a že těch křesťanů, kteří mají svůj domov upřímně rádi, je nesouměřitelně víc než těch, kteří jsou pořád jednou nohou na cestě.

Zelená encyklika papeže Františka *Laudato si'*, s podtitulem O péči o společný domov nám připomíná, že člověk se k tomuto světu nemá chovat jako pán, ale jako správce a pastýř. Nejen v sekulárních, ale i v křesťansky orientovaných komunitách však najdeme zvláštní druh nihilismu a beznaděje, které hlásají, že jeden člověk nemá proti silám tohoto světa, které mají zvláště své ekonomické zájmy, velkou šanci být dobrým správcem a pastýřem svěřeného světa. Jenže tady se moje srdce a duše začnou bouřit, protestovat a být neklidné. Cožpak nám mnozí lidé a často i naši blízcí, prarodiče, rodiče a přátelé nedokázali, že i ve skutečně náročných podmínkách, kdy se zdá, že „nic nemá cenu“, je třeba pečovat právě o domov, o dům, o zahradu, o ten maličký kousek světa, na který dohlédneme z okna? O domov, v němž nám, jak pěkně napsal věčný exulant, teolog a filozof Karel Vrána, „rozumí i nemá tvář“?

Není tohle podstata teologie domova, a nejen teologie, ale víry v domov, který je víc než všechna obchodní pravidla dohromady? Cožpak si někdo někdy koupil šťastný domov? Cožpak existuje síla – řečeno s Viktorem E. Franklem – která by z nás vymazala naše nejkrásnější vzpomínky na domov a vzala nám touhu jít hledat místo, které by se nám stalo domovem? Cožpak by se někomu podařilo vzít nám to, co bude, jak napsal římský teolog Vladimír Boublík, součástí vaší věčnosti?

„Růže, která v mém pokoji doprovázela několik dní moji práci a snění, stala se součástí mého života, a proto její krása bude přítomna – prostřednictvím mé paměti – též ve věčnosti. (...) Neboť jestliže Bůh chce vzkřísit mne, musí

vzkřísit celý můj život a můj svět – vše, co náleží k opravdovému osobnímu obsahu mého

života.“ Tohle je pro mě domov. Pro tohle má cenu mít svůj domov rád.

Zdeněk A. Eminger, teolog, foto: ARO

SPOLEČENSTVÍ

Na cestě bez vlastního kostela

Prostory jsou důležité, ale církve na nich nestojí

Historie evangelického společenství v Roztokách sahá až do roku 1941, kdy zde vznikla kazatelská stanice libčického sboru. Současný příběh našeho sboru se však začal psát teprve před necelými dvanácti lety, kdy se v Roztokách spontánně vytvořilo společenství převážně mladých rodin. Od roku 2014 jsme se začali pravidelně scházet k bohoslužbám a po několika letech fungování jako kazatelské stanice jsme se v roce 2022 stali samostatným farním sborem ČCE.

Po celou tuto dobu jsme však neměli vlastní kostel ani modlitebnu. Naším domovem se staly sdílené prostory – nejprve v kontejnerové budově komunitního sdružení Roztoč, posléze v nově opravené historické Haurowitzově vile v Tichém údolí. Tu spravuje město a využívá ji společně několik subjektů včetně školy.

Jaké je být sborem bez kostela? Tuto otázku si občas klademe i my sami. Když jsme se ptali členů a přátel sboru, co vnímají jako největší výhodu tohoto modelu, odpovědi byly překvapivě jednoznačné.

Především jsme se shodli, že nejsme zatíženi péčí o vlastní nemovitost. Nemusíme řešit opravy, rekonstrukce ani provoz budovy. Čas, energii i peníze můžeme věnovat tomu, co považujeme za hlavní poslání církve – službu lidem.

Neméně důležitá je ale ještě jedna zkušenost. Tím, že sdílíme prostory s dalšími organizacemi, nejsme uzavřeným světem sami pro sebe. Jsme součástí života města. Potkáváme se s lidmi, kteří by do evangelického kostela možná nikdy nevstoupili, ale do komunitního prostoru přijdou přirozeně. Naše přítomnost je méně nápadná, ale možná právě proto otevřenější. Jeden z členů sboru to vyjádřil slovy: „Stavění kostela každou neděli vnímám jako pozitivum. Je to společná práce za společným cílem. Vždy si uvědomím, jak je to silné.“

Haurowitzova vila, kde se schází roztočtí evangelíci

Každou neděli, kdy míváme bohoslužby (tedy 1. a 3. neděli v měsíci), totiž začínáme tím, že přineseme židle, připravíme stůl Páně, ►

bohoslužba venku (instalace farářky A. Pokorné, 2022)

vytvoříme prostor pro bohoslužbu. A po jejím skončení všechno zase uklidíme. Kostel si na několik hodin doslova postavíme.

Právě tato skutečnost je ale zároveň nejčastěji zmiňovanou nevýhodou. Příprava a následný úklid vyžadují pravidelnou službu několika lidí. Sdílené prostory také znamenají nutnost plánovat všechny akce s ostatními uživateli budovy a přizpůsobovat se jejich programu. Nemůžeme přijít kdykoli.

Nemůžeme si prostor upravit podle svých představ. A někdy nám chybí i úplně obyčejné věci – místo, kam uložit knihy, pomůcky nebo hudební nástroje. Jak někdo poznamenal s úsměvem: „Pouze skříňka je někdy málo.“

Někteří z nás postrádají ještě něco jiného – atmosféru kostela. Prostor, který svou architekturou, tichem i duchovní atmosférou pomáhá člověku soustředit se na Boží přítomnost. Sdílená místnost tuto symbolickou rovinu úplně nahradit nedokáže.

To ovšem neznamená, že bychom po vlastním místě netoužili. Řada členů sboru přiznává, že sen o vlastním kostele nebo modlitebně stále existuje. Společně sníme o místě, které by bylo

otevřené během týdne, kam by bylo možné přijít nejen na bohoslužbu, ale také za rozhovorem, modlitbou nebo tichem.

Současně si však uvědomujeme realitu. Víme, kolik péče, práce i peněz vlastnictví budovy vyžaduje. Proto mnozí z nás považují současné řešení za rozumné, praktické a odpovídající možností našeho sboru.

Vlastní prostory jsou důležité, ale nejsou tím, na čem je církev založená. Kdybychom z nějakého důvodu museli naši vilu opustit, většina z nás věří, že bychom se dokázali scházet i jinde – třeba v některém z kostelů v Roztokách nebo v jiném vhodném prostoru.

Přestože většina lidí vnímá některé nevýhody sdílených prostor, celkově převažuje pocit vděčnosti. Svoboda, kterou nám tento model dává, je větší než omezení, která přináší. A možná právě v tom může být naše zkušenost inspirací i pro další sbory. V době, kdy mnoho sborů zápasí s náklady na provoz svých budov, může být sdílení prostor jednou z legitimních cest. Jako vědomé rozhodnutí soustředit síly především na život společenství.

Anna Kaucká, kurátorka FS Roztoky u Prahy

Přitahuje mě hledání nových cest

O festivalu mezi nebem a podzemím

Co spojuje undergroundový mlýn na Vysočině, bohoslužbu u rybníka a lidi z nejrůznějších prostředí? Touha setkávat se bez nutnosti zařazovat sebe i druhé do pevných kolonek. O festivalu Meziprostor, který vytváří otevřený prostor pro setkávání lidí z nejrůznějších prostředí, o hledání nových cest i o životě na duchovních křižovatkách jsme hovořili s jedním z jeho organizátorů Petrem Brunou.

Jak bys festival Meziprostor představil někomu, kdo o něm nikdy neslyšel?

To dělám často. (úsmev) A rád o tom mluvím. Pokaždé je to trochu jinak, záleží na tom, kdo je adresát. Myslím, že dobře vypovídající je podtitul festivalu – „setkání mezi nebem a podzemím“. Jednak je tam přítomný ten undergroundový aspekt, protože se to odehrává ve Skalákově mlýně, což je taková undergroundová Mekka, a zároveň zveme opravdu nemainstreamové účinkující. A to nebe odkazuje k tomu, že velká část z nás jsou křesťané a spiritualitu tam chceme nějakým způsobem vnášet. Zároveň ale festival nechceme pojímat evangelizačně nebo misijně, to je nám dost cizí. Rádi bychom spíš vstupovali s lidmi do dialogu. Dobře je to vidět na nedělní bohoslužbě, kde je hodně křesťanů, ale i lidí, kteří jsou překvapení, co se to děje.

Festival se tradičně koná v prostorách Skalákovy mlýny, který je silně spojen s prostředím undergroundu. Na stejném místě se koná např. setkání Magorovo Vydří. Vepsalo se tohle undergroundové dědictví nějak i do DNA vašeho festivalu?

Pro mě je tahle rovina hodně důležitá, protože underground byla skupina lidí, kteří chtěli dělat svobodnou kulturu. Zároveň je v tom i přístup „udělej si sám“ – dnes bychom tomu říkali DIY kultura. Přijde mi, že i mezi návštěvníky se prolínají myšlenky současného „undergroundu“. Ať už je to hardcore scéna, veganství, neinstitutionální křesťanství, politický a společenský aktivismus. Na druhou stranu, historie Meziprostoru je sice od začátku spojena se Skalákovým mlýnem, ale ta myšlenka je svobodná a přenositelná, nezávislá na místě.

Jaká byla původní myšlenka, na které Meziprostor vznikl?

Roli v tom určitě hrála inspirace českými i zahraničními festivaly, kde se prolínal aktivismus a křesťanství. Byla to myšlenka otevřeného prostoru k dialogu. My o Meziprostoru ani moc nemluvíme jako o festivalu, spíš jako o setkání. Chceme do mlýna přinášet nové prorocké hlasy. To nás, myslím, od jiných festivalů dost odlišuje. Dialog u nás převažuje nad zábavou. Lidé k nám nejdou nutně za programem, ale za lidmi a prostředím, kde se cítí bezpečně a kde můžou svobodně mluvit o svých názorech a o víře. Vědí, že je do ničeho nebudeme tlačit.

Několikrát jsme tu zmínili Skalákov mlýn, což je v rámci undergroundu velký fenomén. Můžeš ještě stručně představit místo samotné?

Miroslav Skalický, majitel mlýna, je souputník lidí jako Čuňas [disident a publicista František Stárek], Magor [disident a básník Ivan Martin Jirous] a dalších osobností undergroundu 70. let. Pak byl v rámci Asanace [nátlaková akce StB zaměřená zejména proti signatářům Charty 77] donucen k exilu. V 90. letech se ►

Petr Bruna ve Skalákově mlýně

do Česka vrátil, koupil mlýn a přestavěl ho. Rád říkám, že když si představíte Hundertwassera nebo Gaudího, tak Skalákův mlýn je ještě svobodnější a divočejší architektura. Samozřejmě na to [Skalický] nebyl sám, abych nezapomněl na jeho ženu Šárku a vůbec komunitu kolem mlýna, která mu to pomáhala budovat. A od té doby se tam konají různé akce. Ani ne tak, že by je Míra pořádal, spíš tam nechává lidi, aby je tam pořádali.

Nutno podotknout, že přitom ve mlýně bydlí.

On bydlí ve věži a děje se to přímo pod jeho okny. Ve mlýně tráví většinu roku, na podzim obvykle vyráží s pomalovanou dodávkou na cesty. Minule byl v severní Africe. V areálu mlýna více či méně dočasně žije víc lidí, protože je tam několik autobusů a maringotek, taky samotný mlýn má určité ubytovací kapacity.

Říkal jsi, že nepatříš mezi zakladatele festivalu. Jak ses k organizaci dostal?

A co na festivalu máš na starost?

Náhodou jsem přijel na třetí ročník. Skoro nikoho jsem tam neznal a připadalo mi to jako hrozně divné místo plné divných lidí. Tak jsem si řekl, že to chci dělat taky. (smích) Nemám problém přijít mezi lidi a začít se s nimi bavit, takže jsem potom hned vyjel na nějaké plánovací setkání. A od té doby jsem u toho.

Hodně jsem měl na starost přednášky, divadlo, diskuzní program. Po letech došlo v organizačním týmu ke generační obměně, takže jsem se stal „ředitelem“. Ten pojem je zavádějící, protože je to samozřejmě kolektivní práce. Ředitelské žezlo jsem už předal zase dál.

Jak velký tým lidí obnáší uspořádat takovou akci?

Přes rok se aktivně zapojuje 6–8 lidí. Na místo pak přijede cca 20 lidí. Meziprostor je specifický

debata s lékařkou Alžbětou Slámovou na letošním ročníku

i prolínáním mezi týmem, účastníky a účinkujícími. Často je to hodně propojené.

Jaké typy lidí podle tebe festival přitahuje? Jsou to lidé, kteří už vědí, kam směřují, nebo spíše ti, kteří hledají?

Myslím, že jsou to v dobrém slova smyslu takoví mimoni, ať už z církve, občanského sektoru nebo aktivistické scény. Neřekl bych, že jsou to přímo hledající. Už proto, že jsou to lidé ve věku 30+, kteří nějaké svoje zázemí mají – třeba i v církvi. Ale zároveň jsou v rámci toho svého prostředí nějakým způsobem nekonformní. Spíš bych řekl, že hledají nějaké nové cesty nebo formy. To je docela velká část návštěvníků. Dřív tam více bývali lidé z aktivistické scény, dokonce jsme měli spolupráci s organizací Prázdné trůny, což je brněnská anarko-křesťanská skupina. A pak jsou to lidé, kteří jsou nějak napojeni na mlýn – třeba punkáči, kteří vědí, že se tam něco děje, anebo jdou přímo za hudební nabídkou.

Dá se říct, jaká témata mezi návštěvníky v posledních letech nejvíc rezonují?

Každý rok míváme nějaké téma, třeba komunita, LGBT nebo sociální spravedlnost. Nedržíme se toho úplně striktně, ale snažíme se, aby téma do programu proniklo. Letos jsme měli téma „Buď zdrav/a“. Myslím, že se nám to tentokrát celkem povedlo. Byla tam lékařka Alžběta Slámová, která se věnuje pouliční medicíně. Aktivista Radek Wollman mluvil o squattingu [obsazování neobývaných budov a pozemků] a o tvoření zdravých komunit. V minulých letech jsme měli třeba téma „Pospolu“, kam jsme pozvali lidi, co žijí v Česku, ale mají kořeny v zahraničí.

Překvapilo mě, že vstup na festival je zadarmo. Jak důležitá je pro vás jeho přístupnost?

Máme to takhle nastavené od počátku. Když byly nad tím občas debaty, byl jsem jeden z hlasů, které byly pro zavedení vstupného, ►

ale vyvolávalo to velké negace. Takže jsem to pochopil a přijal, že to k setkání patří. Samozřejmě se snažíme návštěvníky motivovat k tomu, aby nám přispívali. Aby si uvědomili hodnotu práce, kterou festival obnáší. Zároveň ale chceme, aby tam mohl přijít kdokoli. Myslím, že je to na festivalu i vidět. Je tam opravdu pestrá společnost.

Jak pokrýváte finanční náklady?

Zhruba polovinu posíláme pravidelně přes rok na transparentní účet my jako členové spolku. Druhou půlku vybereme na místě jako dobrovolné vstupné. Darům se nevyhýbáme, ale nechceme být závislí na dotacích nebo sponzorech. Je to komunitní akce, takže by ji měla zaplatit komunita sama.

Pokrýt náklady se daří víc nebo míň. Třeba letos jsme mírně v mínusu, ale obecně míváme vyrovnaný rozpočet.

Prý se ve mlýně dřív objevovali i návštěvníci, kteří nerespektovali pravidla festivalu. Jak se vám s nimi podařilo vypořádat?

Obecně nejsme festival, kde by se přehnaně pilo. Jezdí k nám rodiny s dětmi, my už taky máme nějaký věk. Třeba Magorovo Vydří je ve srovnání s Meziprostorem úplně jiná liga. Ale zároveň třeba z punkové scény, která je na mlýn napojená, jezdí i lidi, kteří jsou trochu ostřejší, ale nijak zle.

Občas se stane, že přijede skupinka přesporních na nějakou známější kapelu, a dorazí už opilí. Ale to rozhodně nejsou naši kmenoví návštěvníci. Takže sem tam něco řešíme, ale nebývá to nic častého ani závažného. V týmu se snažíme být neustále ostražití a prostor monitorovat. Problémy řešíme svépomocí, sekuriťáky nemáme.

Do jaké míry se dá říct, že je festival křesťanský? Míváte nějaké duchovní programy nebo hosty?

Asi jak pro koho. Pro mě je ta křesťanská rovina třeba hodně důležitá, ale pro někoho vůbec. Je

to zkrátka jeden z hlasů, stejně jako ve společnosti. Zkrátka jedna z možností, čemu může člověk naslouchat a podle čeho se orientovat.

Každé ráno je duchovní zamyšlení, mezi přednášejícími bývají křesťané, a pak je to samozřejmě nedělní bohoslužba. To je pro mě vyvrcholení festivalu, pojítka a pointa toho celého setkání. Potkají se tam křesťané i nekřesťané, což je vidět i na tom, kdo se účastní eucharistie. To jsou zhruba dvě třetiny přítomných.

Je pravda, že v organizačním týmu převažují aktivní křesťané. Ale nechceme se profilovat jako křesťanský festival.

I zmíněná bohoslužba je poměrně nekonvenční. Jednak tím, že se koná u rybníka na kamenech, ale také svým liturgickým pojetím nebo hudebním doprovodem.

Mně už to vlastně ani nekonvenční nepřijde. Vlastně si naopak říkám, že takhle by bohoslužba měla vypadat. Já jsem naštěstí součástí společenství, kde je určitá nekonvenčnost přirozená, takže to pro mě není takový šok. Ale je pravda, že liturgicky to bývá zajímavé. Třeba z evangelického prostředí jsme pozvali Elišku Geislerovou z Ostravy, která tu liturgii transformovala do vlastních slov, ale zachovala to podstatné. Byla to jedna z nejhezčích bohoslužeb, co si tam pamatuju.

Pokaždé je to trochu jiné, protože zveme různé duchovní – ať už z protestantského nebo katolického prostředí. Dřív jsme mívali hlavně kytarový nebo klavírní doprovod, v posledních letech je to spíš elektronická hudba (drum'n'bass, techno) v ambientnějším stylu.

Máte nějaké ohlasy ze strany tradiční církve? Neobjevují se vůči nekonvenčnímu pojetí liturgie nějaké výhrady?

Myslím, že většinou o nás nikdo neví. (smích) Asi to nikdo neřeší. Na bohoslužby [jako předsedajícího] zveme lidi, u kterých tušíme, že jim to bude komfortní. Nechceme nikoho převychová-

vat. Vybíráme si tak, aby do prostředí zapadli. Já vlastně lidi, kterým by to připadalo nepříjemné, nebo až rouhačské, ani nepotkávám. Takže ne-
vím.

Vedle Meziprostoru spolupracuješ také na projektu Nekostel. To je taky takový „meziprostor“. Čím tě takové duchovní nebo životní křížovatky přitahují?

Je to osahávání nových forem. Takové první krůčky, jak fungovat v dialogu. Nemusíme být izolovanými ostrůvky. Podle mě jako církve jedeme v módu 19. století a zatím nám chybí nějaká fantazie a kreativita. Že můžeme mluvit jinak, vypadat jinak, slavit a scházet se jinde než v kostele. Jak Meziprostor, tak Nekostel je hledání těch nových cest. Nemám to nijak teologicky pojmenované, spíš mě to tímhle směrem intuitivně táhne.

Sám jsi prošel různými církevními společenstvími, v poslední době jsi zakotvil u starokatolíků. Co pro tebe osobně znamená být někde zakotvený? A co v církvi vlastně hledáš?

Pro mě jsou církve hlavně lidi, které tam potkávám. Samozřejmě jsem vždycky vnímal i ten kontext, církevní tradici. Teď jsem ve starokatolické farnosti sv. Máří Magdaleny [v centru Prahy]. Mám rád katolickou liturgii, která je v té starokatolické podobě taková svižná, civilní, jde k jádru. Zároveň jsem rád, že jsem tam mezi lidmi, se kterými nemusím řešit věci, které do 21. století nepatří. Důležitým rozměrem je pro mě umět si udělat ze sebe i ze své církve a víry legraci. Nazval bych to schopností zdravé blasfemie. Tam, kde to nejde, to zavání ideologií.

připravila Adéla Rozbořilová

SPIRITUALITA

Na cestě do Zhořce

Evangelická poustevna nabízí možnost na chvíli se zastavit

Do Zhořce se jede hodně mimo hlavní cesty. Z Bezručic stoupá silnice mezi poli a lesy. Za Pačínem začíná alej jeřabin. A nakonec se před člověkem objeví první stavení malé vesnice, dům bývalé kazatelské stanice Zhořec. Když se tu člověk na chvíli zastaví, snadno pochopí, proč právě sem patří poustevna.

Poustevna na Zhořci vznikla z touhy zkusit, jestli Zhořec funguje i na ostatní, a odhalit, co to tam vlastně funguje. První se potvrdilo, druhé se objasnilo jen částečně, díky Bohu. Ale mimoděk se podařilo nabídnout ekonomicky dostupný prostor pro otevřenou spiritualitu bez velkého humbuku. Místo pro lidi, kteří potřebu-

bují na nějaký čas vystoupit z běžného rytmu, být sami, modlit se, přemýšlet nebo prostě jen chodit krajinou, a nemají na to prostředky jako na dovolenou v penzionu. Dům je jednoduchý. Je tu kuchyně, koupelny, pokoj pro hosty, společná síň a velká modlitebna, která se dá využít k meditaci. O nic zvláštního se tu člověk nemusí starat. Stačí přijet.

V létě přijíždějí jednotlivci i rodiny, lidé z církve a církvi a lidé, které jejich duchovní cesta dovedla právě sem. Skupiny mají svůj společný program, konají se tu pobyty v tichu, setkání přátel a rodin. Mimo letní sezónu je provoz tišší. Sedí se večerní meditace u kamen. Občas projeví zájem odvážlivec, kterému nevádí hlídat, aby nezamrzla voda, a štípat dříví. Někdo si tady potřebuje srovnat myšlenky, jiný ►

poustevna ve Zhořci

hledá chvíli samoty, další chce být několik dní s přáteli na místě, kde večer není slyšet město. Každý si ze Zhořce odváží něco trochu jiného.

Možná je to dáno i krajinou. Kolem Zhořce vedou cesty, které nikam nespěchají. Les, louky, údolí Hadovky, malé vesnice. Dá se jít dlouho a potkat přitom jen pár lidí. Člověk má čas vnímat počasí, vlastní krok, zvuk větru ve stromech. A když se vrátí do domu, čeká ho ticho modlitebny a zvuk tesaříka v trámech. Ještěže neděláme projekty na věčnost, ten už je hotový.

Duchovní cesta není jen přepravní cesta odněkud někam, která se musí odbyt. Cesta je cíl. A víme, kde a kdo je cesta. V evangeliích Ježíš často odchází stranou, jako by sešel z cesty, neměl na ni sílu. Po setkání s lidmi, před důležitým rozhodnutím, někdy prostě proto, aby byl chvíli sám a modlil se. Samota a cesta k sobě i k Bohu u něj patří k životu stejně jako setkávání s druhými.

Poustevna na Zhořci chce takovou chvíli umožnit. Člověk tu může na několik dní odlo-

žit některé věci, které ho běžně zaměstnávají. Nemusí mít připravený program. Může vstát, uvařit si kávu, vyjít ven, vrátit se, chvíli číst a pak sedět v modlitebně. Může mluvit s někým druhým, nebo nemusí mluvit vůbec.

Zároveň je Zhořec místem setkávání. Často se tu potkají lidé, kteří by se jinde nepotkali. Někdo přijede s jasnou představou, co hledá, jiný ji teprve získává. Společné jídlo a večerní rozhovor u ohně nebo u kamen někdy udělají mnoho.

Na cestě potřebujeme obojí: vykročit i zastavit se. Potřebujeme vědět, kam jdeme, a dovolit si to chvíli nevědět. Zhořec je místem právě pro takovou chvíli. Cesta sem může být docela obyčejná – pár kilometrů autem, poslední odbočka, dům na kraji vsi. To důležité se může začít dít až potom, a přece už se to děje. Pak člověk ze Zhořce odjíždí dolů z kopce a krajina se před ním zase otevře. A je jasné, že cesta pokračuje.

Juliana Hamariová, farářka, foto: Pavlína Starostová

Co pro vás dělá domov domovem?

Domov pro mě nikdy nebyl jen jedno místo. Čím víc cestuji, tím méně jej spojuji s adresou a tím více s lidmi, drobnými rituály a pocitem, že někam patřím. Je to dům na íránském Qešmu, kde mě děti vyhlíží ze střechy, je to senegalská kuchařka Hawa, které volám, aby mi na ohni uvařila oblíbené jídlo, je to vůně ohně a zpěv kytary, kterou po večerech vytahují přátelé, z nichž jsem některé měsíce neviděla. Domov pro mě vzniká pomalu: z návratů, známých hlasů, vůní a příběhů. A možná hlavně z jistoty, že existují místa, kde člověk nemusí vysvětlovat, proč se zase vrátil.

Lenka Hrabalová, cestovatelka a arabistka

Někde se prý říká: Domov máš tam, kde večer pověsíš svůj klobouk. Myslím si, že domov je tam, kde se člověk narodil, dávám za pravdu našemu rčení: I kdybys přešel světa kraj, rodný kraj máš jen jeden. Z Bible však vyplývá něco ještě lepšího: Všude je zem Páně. I ti, kdo musí pobývat daleko od svého rodiště, jistě mohou zažít, že domov vytvářejí vztahy. Tam, kde jsou dobré, cítíš se jako doma. A platí to pro rodiny i pro svobodné.

Jan Peňáz, katolický kněz a poutník

Mám vůbec domov, když jsem pořád na cestách? Nemyslím to, jak jsem se třeba nedávno vrátil z Angoly nebo že zrovna píšu z Levoči. Žiji v ČR od roku 1988 a někdo to vidí tak, že jsem pořád na cestách. Kde je tedy domov? Cesta do Angoly už není něco jako návrat domů, ale návštěva domova nebo spíš příbuzenstva, jelikož to, co mohu nazvat domovem, mám v ČR. Nad

rámec zdí, domov je zázemí, které беру za svoje, přizpůsobuji ho sobě tak, že mi dává pocit soukromí, komfortu a bezpečí, je to prostředí, kam se rád vracím. Domov je prostředí, ve kterém se cítím spokojeně a mohu v něm žít naplno.

Leonardo Teca, farář

Před rokem a půl nám vyhořel dům. Až tato zkušenost mi ukázala, co pro mě skutečně znamená domov. Nejsou to jen zdi, střecha nebo známá adresa. Domov tvoří lidé. Rodina, přátelé, sousedé, komunita, do které patříme. Na sbírku, kterou pro nás kamarádi založili, přispěly stovky lidí. Mnohé z nich vůbec neznáme a oni neznají nás. A tehdy mi hlavou proběhla otázka: Co kdyby se nám něco podobného stalo někde daleko, v cizí zemi? Tehdy jsem pochopila, že domov není místo na mapě. Je to síť vztahů, důvěry a lidí, kteří vás v nejtěžších chvílích nenechají samotné.

Klára Hesounová Měkutová, sociální pracovnice

připravila **Kar**, foto: ARO

NÁSTĚNKA

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 30. června, 21. července a 18. srpna vybíráme:

Lidé

- SR potvrdila volby farářek a farářů ve farních sborech církve: Karla Šimra v Chrástu u Plzně, Lenky Freitingerové v Jasenné, Anny Pokorné v Praze 10 – Strašnicích, Radovana Rosického v Rokycanech, Markéty Slámové ve Velkém Meziříčí, Kateřiny Rybárikové v Břeclavi, Josefa Hurty ve Stříteži nad Bečvou a Martina Féra ve Velimi. SR dále potvrdila volbu Dagmar Kubíčkové za farářku Ochránovského seniorátu při ČCE v Jablonci nad Nisou.
- SR se setkala s Filipem Němečkem a v souladu s ustanovením církevních řádů (Řád pro kazatele, čl. 13 odst. 12) mu udělila osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře ČCE.
- SR dočasně povolala Alžbětu Mackovou na místo celocírkevní farářky s určením pro Evangelické gymnázium a základní školu Brno na dobu od 1. 9. 2026 do 23. 10. 2026. O případném řádném povolání rozhodne 2. mimořádné zasedání synodu v říjnu 2026.
- SR pověřila dobrovolnou duchovenskou službou ve Vazební věznici Praha-Pankrác Nikolu Magdalenu Novotnou, Pavla Prejdu pověřila dobrovolnou duchovenskou službou ve Slezské diakonii a v Charitě v Novém Jičíně, Pavla Janošíka vyslala do kaplanské služby ve středisku Diakonie ČCE v Ostravě a ve Speciální škole Diakonie ČCE v Ostravě a Tomáše Mencla vyslala do kaplanské služby v nemocnici v Rumburku.
- SR udělila Radovanu Rosickému neplacené volno na dobu od 14. 9. do 30. 9. 2026 a Jakubu Pavlúsovi dlouhodobé studijní volno v termínu od 21. 9. do 20. 12. 2026.
- SR udělila Michaelu Erdingerovi dispens od povinnosti setrvat ve službě faráře v Třebechovicích pod Orebem a v Kostelci nad Orlicí do konce doby jeho povolání.
- SR prodloužila pověření Kryštofa Veselovského jako pastoračního pracovníka ve sboru v Přešticích.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckého poměru Bronislava Czudka dohodou, váží si jeho ochoty i nadále podle potřeby sloužit v církvi a souhlasila se zachováním jeho způsobilosti k ordinované službě faráře v ČCE. SR dále souhlasila s ukončením zaměstnaneckých poměrů pastoračních pracovníků Elen Bílkové a Pavly Červínkové dohodou a vyjádřila vděčnost za jejich dosavadní službu.
- SR vzala na vědomí zprávu o průběhu zkoušky Petra Nedomy a její hodnocení a udělila mu osvědčení o způsobilosti ke službě výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve.
- SR s vděčností vzala na vědomí zprávy kandidátek služby v církvi Jitky Voglové a Pavly Vitouškové a kandidáta služby Jakuba Johna i jejich mentorů (Daniela Hellera, Martiny Šerákové a Davida Nečila) z povinné dvoutýdenní bohoslovecké praxe ve sborech církve. Splnění praxe bylo zároveň podmínkou pro přijetí do vikariátu, resp. jáhenské praxe 2026/2027. SR dále souhlasila se

zapsáním Jana Tkáčka mezi kandidáty služby v církvi.

- SR vzala na vědomí rezignaci Jakuba Helebranta na členství v Celocírkevním odboru mládeže (COM) a vyjádřila vděčnost za jeho službu. Na uvolněné místo v COMu zvoleném na období 2025–2027 nyní nastoupí náhradník.
- SR jmenovala Jakuba Pavlise členem kuratoria evangelického střediska Chotěboř.
- SR nominovala Jiřího Schneidera do řídicí skupiny pro lidská práva v Konferci evangelických církví (CEC/KEK).
- SR jmenovala Jana Matějku, Davida Kuboně, Radka Čtvrtlíka a Tomáše Turnského členy Investičního výboru SR na období od 1. 7. 2026 do 31. 12. 2030. Pátým členem byl synodem zvolen Milan Sadílek.
- SR jmenovala členy řídicího výboru projektu výstavby nové školní budovy pro Evangelický kampus Rajska v Praze 7 – Holešovicích: Jiřího Schneidera, Martina Balcara a Andreu Cibulkovou.

Aktivita

- SR vyhlásila 10. července 2026 usnesení 4. zasedání 36. synodu ČCE a podrobně se věnovala rozdělení úkolů z nich plynoucích.
- SR vyhlásila mimořádnou sbírku na podporu regionů stížených zemětřesením ve Venezuele a uvolnila z ní 200 tisíc Kč na rychlou pomoc prostřednictvím organizace Gustav-Adolf-Werk.
- SR se v pondělí 17. srpna 2026 sešla ke svému mimořádnému tematickému jednání, na němž se zabývala zejména prioritními tématy a projekty v posledním roce svého funkčního období.
- SR stanovila termíny svých řádných zasedání během roku 2027 takto: 12. 1., 26. 1., 9. 2., 23. 2., 9. 3., 23. 3., 6. 4., 20. 4., 4. 5., 18. 5., 8. 6., 22. 6., 20. 7., 17. 8., 7. 9., 21. 9., 5. 10., 19. 10., 2. 11., 16. 11., 30. 11., 14. 12.
- SR se podrobně zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a zprávami z vizitací seniorátních výborů ve farních sborech a vzala je na vědomí.
- SR schválila změnu statutu Celocírkevního odboru mládeže, která zahrnuje mj. změny Řádu výchovy a vzdělávání v církvi přijaté na 4. zasedání 36. synodu.
- SR vzala na vědomí výroční zprávu o činnosti pracovní skupiny pro průkopnictví ve školním roce 2025/26.
- SR schválila nové znění memoranda o spolupráci se Světovým luterským svazem v souvislosti s plánovaným ukončením činnosti Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE.
- SR vzala na vědomí zprávu Alžběty Hatajové ze zasedání regionálního synodu Evangelické církve Falce, zprávu Petra Kratochvíla z jednání Valného shromáždění Konference evropských církví, zprávu Olgy Navrátilové z jednání rady Světového luterského svazu, zprávu Jiřího Tenglera ze synodu Presbyteriální církve v USA, zprávu Jana Tkáčka z účasti na Berliner Missionswerk Summer Academy, zprávu Marty Sedláčkové ze studijního pobytu v Heidelbergu a zprávy z cesty Martiny Zuštinové a Jany Grollové z účasti na konferenci Společenství evangelických církví v Evropě (CPCE/GEKE) „Ochranná opatření proti sexuálnímu násilí v církvích“.
- SR se podrobně zabývala souhrnnými zprávami o dění v české i mezinárodní ekumeně a informacemi o účasti synodního seniora Pavla Pokorného na ekumenických akcích a vzala je na vědomí.

- SR se sešla k rozhovoru se studentskou farářkou Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy Janou Hofmanovou. Tématem setkání bylo její působení a spolupráce s učiteli a studenty fakulty.
- SR se setkala s Martinským grémiem. Tématem rozhovoru bylo zejména společenství kolem studentských večerních bohoslužeb v pražském kostele U Martina ve zdi a potřebné zázemí pro fungování této komunity. SR dále vzala na vědomí zprávu Martinského grémia za rok 2025 a pověřila ústřední církevní kancelář (ÚCK) jednáním o případném novém vybavení pražského kostela Martina ve zdi.

Hospodářské věci

- SR schválila návrh na sloučení Evangelické akademie Praha a Bratrské školy k 1. srpnu 2027 a návrh zřizovací listiny sloučené školy.
- SR rozhodla o žádostech seniorátních výborů o solidární podporu farních sborů z Personálního fondu: v plné požadované výši schválila podporu sboru v Bruntálu. Ve zkrácené výši schválila podporu sborů v Hodoníně, Litoměřicích a v Písku.
- SR souhlasila s vyhlášením výzvy k podávání žádostí o podporu z programu „Podpora vydávání knih, publikací a audiovizuálních výstupů v roce 2027“ a pověřila ÚCK připravit v Grantovém systému ČCE podklady pro elektronické podávání žádostí.
- SR v návaznosti na usnesení letošního zasedání synodu schválila směrnici o finančním vyrovnání při konání služebností. Účinnost směrnice je od 1. 1. 2027. SR zároveň uložila ÚCK stanovit v návaznosti na čl. 4 směrnice podrobný postup při přijetí daru a in-

formovat o směrnici kazatele a farní sbory.

- SR souhlasila s příspěvkem na opravu a údržbu církevního majetku pro rok 2026 ve výši 850 926 Kč. Výše příspěvku je dle návrhu ústředního představenstva Jeronýmovy jednoty – stavebního fondu vázána na příspěvek na činnost od Ministerstva kultury ČR. Ten je od roku 2016 krácen pro další období vždy o 5 %. Pro rok 2025 činila výše příspěvku na opravu a údržbu církevního majetku 895 712 Kč.
- SR schválila Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo na „Novostavbu Bratrské školy“ v Praze 7 a uložila ÚCK dojednání finální výše ceny změnových listů a zaslání generálnímu dodavateli k podpisu.
- SR souhlasila s poskytnutím daru na činnost z. s. Evangnet ve výši 100 000 Kč.
- SR se seznámila s projektovými záměry sborů v Dvakačovicích a v Zádveřicích – Rakové na rekonstrukci střechy dvakačovické fary a střechy zádveřického kostela a nátěr tamější fasády. V souladu s čl. 22 odst. 2 Řádu hospodaření církve vyslovila souhlasy s přijetím závazku sborů nad 2 mil. Kč.
- SR vzala na vědomí zápis z pravidelného jednání Investičního výboru SR spojeného s jednáním správní rady Investičního fondu ČCE (A) a správní rady Investičního fondu ČCE (B).

Hof

GRANTY

Podpora vydávání knih, publikací a audiovizuálních výstupů v roce 2027

Dovolujeme si vás informovat o možnosti zapojit se do výzvy „Podpora vydávání

knih, publikací a audiovizuálních výstupů v roce 2027“. Žádat mohou sbory ČCE, školy Evangelické akademie a Diakonie ČCE.

Žádosti bude možno podávat prostřednictvím elektronického systému pro příjem žádostí (projekty.e-cirkev.cz) od 1. října do 30. listopadu 2026. Žádosti budou přijímány výhradně elektronicky.

Celkový předpokládaný objem finančních prostředků je 150 000 Kč, výše podpory je min. 10 000 Kč, max. 50 000 Kč. Období realizace projektů je od 1. ledna do 31. prosince 2027. Finančním zdrojem je Tiskový fond ČCE.

Po uzavěření termínu k podávání žádostí budou žádosti vyhodnoceny z hlediska jejich souladu s pravidly výzvy a předloženy synodní radě k rozhodnutí. Finanční prostředky bude možné čerpat od 1. ledna 2027.

Podrobné informace a podmínky výzvy budou uvedeny v elektronickém systému (<https://projekty.e-cirkev.cz/zadatel>).

ustredice.e-cirkev.cz/ARo (kráceno)

POZVÁNKA

Sjezd mládeže se vrací do Třebíče

Po deseti letech se Sjezd (nejen) evangelické mládeže vrací do Třebíče. Letos se uskuteční 2.–4. října a ponese název Krok za pokrokem. Tématem Sjezdu jsou technologie a umělá inteligence a společně budeme hledat, jak v jejich světě neztratit to lidské.

Těšit se můžete na koncerty, přednášky, workshopy, duchovní, sportovní i výtvarné programy a také na prostor pro setkávání a odpočinek.

Pokud jste se ještě nepřihlásili, máte poslední možnost využít zvýhodněného přihlašování. Přihlašování se slevou končí

20. září. Do tohoto data je možné si v přihlášce objednat také ubytování a stravu. Více informací a přihlášku najdete na www.sjezdmladeze.cz. Ať už jste mládežníci, faráři, rodiče, prarodiče nebo prostě jen chcete strávit víkend s přáteli, srdečně vás zveme. Těšíme se na vás!

Klára Jahodová, oddělení mládeže ÚCK

VZDĚLÁVÁNÍ

Workshop Zážitky společné, prostředí bezpečné

Oddělení mládeže ÚCK zve na workshop pro všechny, kdo v církvi pracují s dětmi a mládeží.

Tématem workshopu je bezpečné prostředí (nejen) na pobytových akcích ČCE. Speciálně tam, kde se pohybují děti a mladiství. Workshop je interaktivní a otevírá prostor pro vzájemné sdílení zkušeností účastníků.

Workshop se koná 26. 9. 2026 od 9:30 v prostorách FS Praha-Vinohrady. Povedou ho lektori Jordan Tomeš a Eliška Roll.

Kapacita kurzu je z důvodu individuálního přístupu, interakce mezi účastníky a prostoru pro sdílení omezena. Přihlašování je možné do 20. 9. 2026. Cena kurzu je 500 Kč.

Podrobnější informace a přihlašovací formulář naleznete na webu akce.e-cirkev.cz.

V případě dotazů se obračejte na Barboru Litomiskou (litomiska@e-cirkev.cz).

ÚMRTÍ

Zemřel farář František Pavlis

V pondělí 3. srpna 2026 zemřel ve věku 84 let bratr František Pavlis (1941–2026), farář Českobratrské církve ►

evangelické ve výslužbě.

Jako vikář a farář působil ve sborech v Merklíně u Přeštic, Čáslavi, Sokolově, Karlových Varech a Ostrově. Od r. 2018 byl v důchodu.

Bohoslužebné rozloučení s bratrem Pavlisem proběhlo v neděli 16. srpna 2026 v evangelickém kostele v Plzni – západním sboru.

Děkujeme Pánu Bohu za život bratra Pavlise a zarmoucené rodině vyprošujeme Boží potěšení.

KAZATELSKÁ MÍSTÁ

FS Hvozdnice hledá faráře/farářku

Sbor ve Hvozdnici hledá faráře/farářku na poloviční úvazek s nástupem od ledna 2027.

Bydlení ve zrekonstruované prvorepublikové vile, dobrá dostupnost do Prahy, aktivní sborová komunita.

Veškeré informace o naší farnosti najdete na webu hvozdnice.evangelnet.cz/.

Kontaktní osoby: Zora Kasíková, kurátorka (zorkasik@gmail.com), Zdeňka Skuhrová, místokurátorka (zdenka.skuhrova@centrum.cz)

FS Tábor hledá faráře/farářku

Sbor v Táboře hledá kazatele/kazatelku od r. 2028.

K dispozici byt 4 + 1 se zahradou ve sborovém domě a kancelář. K pracovnímu úvazku je přiřazena pravidelná křesťanská výchova v Církevní mateřské škole, kterou sbor zřizuje, na samostatný pracovní úvazek.

Vzhledem k církevní mateřské škole a lokalitě v historickém městě Tábor

preferujeme kladný vztah ke katechezi a znalost české reformace spolu se znalostí angličtiny/němčiny, vhodné je i pedagogické minimum.

V případě zájmu kontaktujte prosím: Věra Soběslavská, kurátorka vera.sob@seznam.cz, tel. 730 106 870

INZERCE

Pozvánka na seminář historické společnosti Veritas

Historická společnost Veritas zve na podzimní seminář, který se bude konat 17. 10. 2026 od 10 hodin na evangelické faře v Pardubicích. Téma přednášky Jany Melmukové z Pedagogické fakulty UK zní „Základní principy Komenského pedagogiky“.

Ladislav Dlouhý

Ubytování pro studenty

Od října 2026 nabízíme 1 místo pro studenta (muže) v apartmánu pro studenty ve sborovém domě v Praze na Jarově. Jedná se o dvoulůžkový pokoj s kuchyňským koutem, komorou a koupelnou. WC je společné s dalšími čtyřmi ubytovnými. Apartmán je součástí studentské ubytovny pro 6 lidí v podkroví sborového domu. Předpokládáme účast na sborovém životě. Cena: 6500 Kč/měsíc/1 lůžko.

Adresa: U Kněžské louky 9, Praha 3, tramvají do centra 20 minut. Opačným směrem se pěšky dostanete do hezké městské přírody.

<https://jarov.evangelnet.cz/kontakt/kontakty/>

Lenka Ridzoňová, farářka FS Praha-Jarov

MOJE CÍRKEV

„Chci, aby se Slovo poslušalo, počlo a zároveň bylo srozumitelné.“ (Výpomůcha kazatelka Věra Pospíšilová)

foto: archiv V. Pospíšilové

Chci, aby se Slovo posluchačů dotklo a zároveň bylo srozumitelné

Rozhovor s Věrou Pospíšilovou

Můžeš se krátce představit?

Jsem ročník 1959 a odmala žiju v Rovečném. Celé dětství i dospívání jsem prožila u babičky, která mě vedla k víře a učila mě modlitby broučků. Vzpomínám, jak po večerech zpívala z evangelického zpěvníku a já poslouchala. To byly začátky mé cesty k Bohu. Teprve až ve třiceti letech jsem došla k rozhodnutí a pozvala jsem Ježíše do svého života. Táta pocházel od Brna. Byl zavřený jako politický vězeň. Po propuštění z vězení dostal práci u firmy Ingstav, která stavěla přehradu Vír. To je nedaleko. Tady se seznámil s mámou. Protože byl katolík, musel slíbit babičce, že děti budou pokřtěny na evangelickou stranu. A tak se také stalo. Všichni čtyři jsme evangelíci. Naši si pak postavili v Rovečném dům. Já jsem se vyučila prodavačkou a asi do roku 1990 jsem prodávala. Pak jsem šla dělat noční vychovatelku do dětského domova. To jsem dělala asi třináct let, ale bylo to náročné, člověk měl úplně převrácený denní a noční režim. Paní ředitelka domova mi nabídla, že kdybych si doplnila vzdělání, že bych mohla dělat denní vychovatelku. Tak jsem si udělala v Litomyšli pedagogickou vyšší odbornou školu a pracovala pak v dětském domově jako denní vychovatelka až do důchodu. Nikdy bych si nepomyslela, že budu pracovat s dětmi, ale nakonec to tak dopadlo a bylo to náročné i hezké.

Jak jsi činná v evangelickém sboru?

Za faráře Mirka Pfanna jsem byla zvolená do staršovstva, navrhla mě stará babička Jurán-

ková, že už nechce ve staršovstvu být, ať jdu místo ní já. Na vyzvání faráře jsem se také přidala do skupiny učitelů nedělní školy. Ženy tehdy měly ve staršovstvu tradičně na starosti spíše kuchyň a zahradu, chlapi hospodářské věci a opravy. V roce 2019 jsem byla zvolena kurátorkou.

Jak se zrodil nápad, že se budeš teologicky vzdělávat?

Už kdysi jsem se teologického vzdělávání účastnila. Jezdili jsme do Žďáru nad Sázavou a skupinu vedl farář Pavel Skála. To bylo dávno, protože on zemřel jako mladý v plné práci už v roce 2003. V té době jsem u nás ve sboru také mívala čtené bohoslužby. A pak až za faráře Ondřeje Rumla, když přišla nabídka nově organizovaného vzdělávání výpomocných kazatelů a ve staršovstvu jsme probírali co a jak, navrhl tehdejší kurátor Adolf Petr, že bych se já mohla přihlásit. Já jsem na to zpočátku nepomýšlela, ale když mě doporučili, tak jsem se do toho dala.

Absolvovala jsi kurz pro vzdělávání laiků? Kde? Jak dlouho trval?

Ano, byl to tříletý kurz vzdělávání laiků, který organizoval seniorát, jezdili jsme do Brna asi od roku 2011. V roce 2015 jsme pak měli v Brně v Blahoslavově domě ordinaci. Přednášeli nám tam faráři a profesori z teologické fakulty. Úroveň kurzu byla vysoká a já jsem už asi taky byla úplně někde jinde než v těch letech kolem roku 2000. V tu dobu mi zrovna ředitel dětského domova nabídl, zda bych vzala místo v kanceláři

asi na tři roky za kolegyni, která šla na mateřskou. To se mi velice hodilo, protože se mně tím naskytly volné soboty a neděle a nemusela jsem si kvůli kurzu měnit služby.

Kdy tě napadlo, že půjdeš ke zkoušce, požádáš o ordinaci a staneš se výpomocnou kazatelkou?

Zpočátku jsem ani neuvažovala, že půjdu ke zkoušce. Až ten poslední rok jsem došla k tomu, že to zkusím. Zkušební kázání jsem měla u faráře Hamariho v Plzni. Bála jsem se akustiky ve velkém kostele, ale bohoslužby nakonec byly v sále, kde je dobrá akustika. Tak to dobře dopadlo.

Co na to říkala rodina, lidé ze sboru?

Širší rodina věděla, že chodím do kostela, ti to přijímali kladně. Kromě blízké rodiny se ordinace také zúčastnil můj strýc s rodinou, který je mým kmotrem, to mě potěšilo. Manžel je baptista, u nich, jak známo, mají jiný názor na roli žen v církvi. I když má na některé věci odlišný náhled, vozil a vozí mě ochotně po sborech, když je potřeba a je zrovna doma. Já totiž neřídím.

Co bylo na cestě k ordinaci nejtěžší?

Ta zkouška. Vzala jsem si tehdy měsíc dovolenou a učila se jak šroub. Bylo toho hodně. Zároveň mě to bavilo, na kurzu jsem ani jednou nechyběla a přednášky mě zajímaly. Znamenalo to vždycky jednou za měsíc v sobotu vstát a v pět ráno jet do Brna, ale to mně vůbec nevadilo.

Jak často vedeš bohoslužby?

Teď docela málo, tak třikrát čtyřikrát za rok v okolních sborech. Po ordinaci to bylo tak desetkrát. Trošku je na závalu, že neřídím auto. Do blízkých sborů – Olešnice, Prosetína – mě někdo z potřebného sboru vyzvedne a doveze. Do Tišnova se dá dojet vlakem, to je taky docela snadné. Jinak je to na manželovi, aby mě zavezl. Výpomocných kazatelů poslední dobou přibývá, tak na jednoho to nevychází tak často.

Co je na přípravě nejnáročnější a co radostné?

Náročné je najít téma, které bude ve sboru, kam jedu, rezonovat. Vždycky si říkám: jsou posluchači jiní než u nás? Nebo stejní? Kolikrát to nevím. Vždycky se modlím, aby mně něco příhodného přišlo na mysl. Listuju Bibli a hledám. Chci, aby se Slovo posluchačů dotklo a aby zároveň bylo srozumitelné. Za to se vždycky modlím. Často zapracovávám do kázání otázky, protože mám sama ráda, když farář klade otázky, nad kterými pak můžu přemýšlet. Radost mám, když lidi při vycházení nějak reagují, něco ke kázání řeknou. A ještě větší radost mi udělá, když někdo později přijde a řekne, že kázání ovlivnilo jeho život nebo rozhodování, že ve svém životě něco změnil.

s farářkou Janou Potočkovou (vpravo)

Vyjádří ti někdo někdy vděčnost za tvoji službu?

Ano, většinou poděkují. A někdy pak u kafe dojde i na rozhovor o tom, co v kázání slyšeli. A pokud se nakonec dobereme k osobnímu vztahu k Bohu a Ježíši, to je podle mě to nejvzácnější. V tom vidím největší smysl.

Jaká byla největší výzva, kterou jsi musela dosud jako kazatelka překonat?

Výzva byla, když jsem měla poprvé vést bohoslužby s večeří Páně. Pamatuju si, že to bylo ve Veselí, pak zanedlouho v Olešnici. Tehdy mně pomohl náš bývalý farář Ondřej Ruml, poslal mi celou liturgii ve více variantách, otázky před večeří Páně, vhodné verše a všechno kolem. Za to jsem tehdy byla moc ráda, Agendu jsem neměla po ruce a měla jsem problém s tím, aby vše proběhlo řádně.

Jak se setkává role výpomocné kazatelky s tvým občanským povoláním? Víš, že jsi už v důchodu, ale přece: byla to pomoc, nebo spíš překážka?

Já mám kostel a všechno kolem moc ráda. A přála bych všem, aby přišli k víře tak, jak jsem k ní přišla já. Když jsem pracovala v dětském domově, brávala jsem v neděli děcka s sebou do kostela – do nedělní. Vystupovaly i o Vánocích. Ta moje skupina je v domově pořád, ale už jsou starší, mají jiné „tety“ a v kontaktu s nimi už moc nejsem, spíš s jednotlivci. Dnes je k návštěvě kostela nikdo nemotivuje, natož aby se s nimi modlil nebo mluvil o Bohu. Samy nepřijdou – nechce se jim a mají jiné zájmy. O Vánocích se ale někteří přijdou podívat na vánoční besídku.

Jsi zároveň kurátorka vesnického sboru, na které leží mnoho sborových povinností. Jak vypadá tvoje služba?

Jde to, musí to jít. Náročná byla doba, když jsem byla zvolená kurátorkou. V tu dobu odcházeli farář Ondra Ruml na jiný sbor a já moc nevě-

děla, co všechno správa sboru obnáší. Jak se říká, spadla jsem do toho po hlavě. Naštěstí k nám nastoupila na rok farářka Ida Tenglerová, která mě do všeho zasvěcovala, byla mi velkou pomocí. Spolu jsme se prokousávaly sborovou agendou, převody účtů a vším co bylo potřeba. Do toho se ještě nepředpokládaně prodloužila oprava krovu kostela, dále bylo třeba zajistit různé opravy uvnitř fary – včetně pořízení nové kuchyňské linky – a aby vše bylo hotovo do roka pro novou farářskou rodinu, která měla přijít po Idě. Pak přišli Potočkoví a do toho covid. A pak moje zdravotní covidové potíže, to byl divoký čas. Na slavnost instalace nové farářky jsem ležela s těžkým covidem v nemocnici. Předtím jsme byli na brigádě na zahradě a já měla strach, že jsem všechny nakazila. Naštěstí se ukázalo, že ne. Teď po pár letech už je vše v klidu a jde to. Dá se říct, že s farářkou Janou Potočkovou jsme sehraný tandem.

Jak vidíš své působení do budoucna?

Ráda sloužím a posloužím, když mě z některého sboru pozvou.

Co bys vzkázala lidem, kteří přemýšlejí o tom, že by se stali výpomocnými kazateli?

Aby se modlili a ptali Pána Boha, jestli je to pro ně ten správný úkol. A když poznají, že ano, aby do toho šli a nesli evangelium lidem. Je to potřebné a má to cenu.

připravila Daniela Ženatá, foto: archiv respondentky

PODCAST

Pod kalichem

nový pravidelný pořad Evangelické církve

e-cirkev.cz/pk

Po stopách herlíkovických brigád

Jedinečná atmosféra setkávání na horách učarovala celé generaci evangelíků

Herlíkovická období určitě patří k nejkrásnějším vzpomínkám mého života, a to nejen díky nádherné přírodě Krkonoš. Nejdřív jsme do Horského domova jezdili jako děti jedné z kuchařek – naší maminky –, a mohli jsme tedy prostředí a atmosféru vnímat zcela zblízka. Tak tomu bylo i později, kdy jsme tam s bratrem Tomášem pobývali jako příbuzní správců Kieřarových. Pravidelně jsme tak do Herlíkovic jezdili od roku 1969 až do roku 1987.

Pomalu ubývá těch, kteří ještě vědí, jak to všechno vzniklo. Proto se nevyhnu několika historickým souvislostem, které vám snad tehdejší dobu i samotné herlíkovické brigády lépe přiblíží.

Práce, víra, přátelství a příroda

Kořeny Horského domova sahají do období po druhé světové válce. Po odsunu německého obyvatelstva zůstala v pohraničí řada opuštěných budov a církev získala možnost některé z nich převzít, počínaje bývalou německou školou v Horních Herlíkovicích. Poté byly postupně získány další budovy: Kunzárna, Vokurka, Vilka a hlavní budova, někdejší hostinec U Slunce. Součástí areálu byl také secesní evangelický kostel z roku 1904, postavený původně pro německé luterány. Po válce byl kostel opuštěný a poškozený, ale Evangelická církev jej převzala a začala jej využívat při rekreačních pobytech.

Současně s budováním Horského domova se rozvíjelo také hospodářství, které bylo důležité nejen pro zajištění vlastního provozu, ale také jako obhajoba existence střediska v podmín-

kách tehdejšího režimu. Bylo nutné sekat louky, sušit seno a chlévy naplnit dobyt看. Později se chovali i koně, prasata a slepice, pěstovaly se brambory i další plodiny, které zásobovaly kuchyni čerstvými surovinami. Prostředků bylo málo a v době komunismu nebylo možné spoléhat na státní podporu. Horský domov byl stále více místem, které spojovalo práci s pobytem v přírodě, společným ubytováním a duchovním programem. Oficiálně se zde samozřejmě nesměly konat žádné kurzy ani setkání mládeže, proto se pobyty označovaly jako „zotavovací“ nebo „pracovní“. Tyto brigády se postupně staly tradicí, která trvala až do konce osmdesátých let.

brigáda v Herlíkovicích (1985)

Kieřarovi byli poslední hospodařící rodinou v Horském domově, a když nastoupili jako správci, bylo mi 14 let. V té době hospodářství pomalu ustupovalo do pozadí, začala rozsáhlá modernizace Vokurky a chystala se generální oprava kostela. Pobyty evangelické mládeže ►

se pak zaměřovaly především na pomoc při stavebních úpravách. Pro nás však byly poněkud netypické: s bráchou jsme poklízeli ve chlévě, vodili krávy na pastvu a pomáhali jsme správcům zajišťovat zásobování. Podle potřeby jsem se starala i o jejich děti. Trhala jsem rybíz na bublaninu a mazala chleby i rohlíky pro brigádníky, kteří pracovali na stavbě nebo na senech.

Brigády v Herlíkovicích rozhodně nebyly jen způsobem, jak ušetřit náklady na provoz hospodářství a údržbu budov. Šlo o období, v kterém setkávání evangelické mládeže bylo jen omezeně možné. Do Horského domova se přijíždělo na práci, ale také prožít společenství, načerpat sílu v horách a setkat se s lidmi podobného smýšlení. Právě spojení práce, víry, přátelství a krásné horské přírody vytvořilo neopakovatelnou atmosféru, na kterou se jen tak nedá zapomenout. Sběr borůvek, sušení sena na Struhadlech a mytí nádobí po jídle v hlavní budově; procházky ke Zvoničce, pingpongové turnaje na Kunzárně, táboráky s opékáním buřtů a večerní zpívání s kytarou; nedělní bohoslužby v kostelíku – na to všechno vzpomíná určitě každý, kdo Herlíkovice v té době navštívil.

Poděkování za Horský domov

A přesně v tomto duchu jsme se ve dnech 28.–30. srpna 2026 v Herlíkovicích potkali na víkendovém setkání bývalých brigádníků a jejich rodin, abychom společně oslavili 40 let od rekonstrukce místního kostelíku. Celou tu krásnou věc vymyslela bývalá správcová Horského domova Ljuba Kieľarová a máme obrovskou radost, kolik lidí její nápad nadchl a do Herlíkovic dorazili!

Prohlédli jsme si opravenou Kunzárnu, prošli jsme záplavu fotek od klasik vytištěných na papíře, co někteří přivezli, až po ty na velkém

plátně z dataprojektoru, promítli jsme i několik filmů a zavzpomínali na naše brigády i na nezaměnitelnou vůni rozpečených rohlíků a bílé kávy. Vyrázili jsme ke Zvoničce, oprášili pingpongové pátky, nacvičili Irskou píseň a prostě si užili to, že máme na co vzpomínat.

srpnová bohoslužba v Herlíkovicích

Celý víkend pak v neděli vyvrcholil slavnostní bohoslužbou se synodním seniorem Pavlem Pokorným za majestátního doprovodu trubačů Consonare. Při ní jsme společně vyjádřili vděčnost za celou cestu, kterou Horský domov prošel, i za nespočet setkání a hlubokých přátelství, která se tu během let zrodila.

Pokud jste se do Herlíkovic chtěli vypravit taky, ale nevyšlo vám to, nezoufejte. Zavzpomínat můžete i doma – třeba u dobových fotografií, které nově přibýly do církevního fotoarchivu (fotky.e-cirkev.cz). Jak to v 80. letech vypadalo v Herlíkovicích, si můžete připomenout také čtyřmi archivními videi, které naleznete na církevním Youtube (youtube.com/E-cirkev.cz).

Svetla van Garderen, foto: archiv ČCE (Ivan Klinský), Jakub Kašpar

S Američany v kostele

Evangelický sbor v Letohradě pořádá česko-anglický příměstský tábor

V roce 2011 se uskutečnil první příměstský tábor v letohradském evangelickém kostele s názvem „Za angličtinou do kostela“. Tématem toho letošního byla laskavost a přátelství.

Tábor pořádáme společně s našim partnerským sborem First Presbyterian Church of Annapolis, který má své sídlo v americkém státě Maryland ve městě Annapolis, což je přibližně hodinu jízdy autem z Washingtonu, D. C.

Tábor se koná vždy o letních prázdninách na přelomu července a srpna. Ze sboru v Annapolis přijede skupina 3–4 mládežníků a 2–3 dospělých, kteří zajišťují program pro děti ve věku od 6 do 12 let. Maximální počet účastníků je 60, tento počet je naplněn většinou již 2 týdny od zveřejnění přihlášek. Z české strany se přidávají dobrovolníci, opět především z řad mládežníků, kteří zastávají funkci překladatelů a vedoucích jednotlivých skupinek.

Pro mladé Američany je to často první příležitost zjistit, jak se žije jinde než v USA. Po příletu stráví 2 dny v Praze, v sobotu se vlakem přesunou do Letohradu. V neděli se účastní našich bohoslužeb, které jsou většinou česko-anglické, následuje společný oběd v kostele a odpoledne se již sejdou všichni pomocníci, kterých je dohromady kolem 20, a připravují se na následující týden. Od pondělí do pátku se koná tábor, který končí vždy ve 14.30, poté vyrazí naši přátelé na nějaký výlet po okolí, prohlídku města či sportovní aktivitu. Večere jsou zajištěny v rodinách, každý den u někoho jiného. Tak mají příležitost i ostatní členové sboru naše přátele poznat a procvičit si svoji angličtinu. V sobotu se pak koná společný sborový výlet, v neděli bohoslužba a hurá

zpět do Prahy. V pondělí ráno pak odlet do USA.

V rámci tábora rotují děti každý den ve skupinkách dle věku po 4 stanovištích: angličtina propojená s hudbou, ztišení, vyrábění a hry. Poslední roky jsme do programu tábora zařadili vždy nějakou aktivitu, kdy se sejdou všichni účastníci tábora dohromady a vytváří se něco společného pro náš sbor – před 2 lety jsme vyrobili nádherný „Peace pole – Sloup míru“, vloni to byla sluneční soustava, která nyní zdobí strop místnosti, kde se schází především děti.

I letos jsme měli společný projekt, který má svůj původ právě v USA. Děti společně vyrobily a výtvarně ztvárnily 5 cedulí ve tvaru šipek, na kterých je nápis „Be kind – Buď přátelský“. Jedna velká šipka je umístěna před našim kostelem, další 4 jsou rozmístěny po městě u škol, na náměstí a v naučné zahradě. Téma laskavosti bylo také hlavním motivem celého společně stráveného týdne.

Smyslem této společné aktivity je povzbudit kolemjdoucí k vzájemné ohleduplnosti, laskavosti a přátelskému chování ve veřejném prostoru. Věříme, že tato jednoduchá iniciativa přispěje k příjemnější atmosféře ve městě a připomene dětem i dospělým význam těchto slov v této nelehké době. Pokud by se vám tento nápad líbil a chtěli byste tuto aktivitu podpořit, můžete si doma jednoduše vytvořit svoji ceduli s vlastním motivem a tímto jednoduchým nápisem a umístit ji třeba na svůj plot, na balkon nebo do vlastní zahrady.

Kromě jednoho covidového roku jsme tábor uspořádali každý rok, letos jsme oslavili 15. výročí. V sobotu 1. srpna 2026 jsme uspořádali takzvanou „Reunion party – Setkání po letech“, kdy kromě pětičlenného týmu, který se ►

společná fotografie letošních účastníků

zúčastnil tábora, přijelo dalších 13 přátel z Annapolis, kteří byli v minulosti vedoucí tábora či s ním mají nějaké jiné spojení. Dorazilo i mnoho českých pomocníků a překladatelů. Celkem se nás sešlo kolem 80 a prožili jsme spolu krásný ví-

kend – zpívali jsme, tančili, prohlíželi fotografie a uspořádali jsme i módní přehlídku.

Velmi si vážíme tohoto jedinečného partnerství a těšíme se na dalších společných 15 let!

Kateřina Suchomelová, vedoucí tábora

HLAVNÍ STAVEBNÍ PROJEKT

Rekonstrukce nymburské fary

Srdečně děkujeme za vaše finanční dary

Nymburští evangelíci donedávna využívali velkou část prostor farářského bytu. Větší akce se musely konat venku, což bylo na podzim a v zimě téměř nemožné. Po 27 letech působení rodiny Roskovcovy a v období dvouletého čekání na nového faráře Davida Šorma se proto rozhodli revitalizovat faru z roku 1898, zajistit prostor pro větší skupiny a více se otevřít ostatním sborům. Podobně jako u jiných velkých stavebních projektů se i zde ukázala vyšší

nákladovost. Zásadní pomocí je tak sbírka církve na Hlavní stavební projekt Jeronýmovy jednoty na rok 2026.

V následujících řádcích můžeme nahlédnout do příběhu celé rekonstrukce, o jejímž záměru jste mohli číst v příspěvku Noemi Koukolové v březnovém čísle časopisu. V uvedeném článku a na webu sboru najdete detailnější popis prací s fotodokumentací. S odstupem několika měsíců jsme požádali vybrané aktéry revitalizace, aby

budoucí sborová místnost a pozdrav Nymburských

vám, milí čtenáři, napsali pár vět o průběhu tohoto dobrodružství.

První otázka směřuje ke Kateřině a Janu Roskovcovým, kteří na nymburské faře zanechali pořádný otisk obětavé práce, často na úkor svého soukromí. Jak se vám daří a jaké to je nemuset hostit desítky návštěvníků ve svém domě?

Po letech bydlení na veliké faře si rychle zvykáme na útulný malý domeček. Občas se podivujeme, že u nás skoro nikdo nezazvoní a že by nám teď mohlo být jedno, kdybychom neměli uklizeno. Nemusíme si však zvykat na nový sbor. Zůstáváme v tom našem, je nám tu dobře a spolu s ostatními se těšíme na nového faráře a jeho rodinu, kteří do té již poněkud zmenšené fary přijdou.

S otázkou na stavební pokroky se obracíme na pana Christiana Härtela, který je v úzkém kontaktu s technickým dozorem a účastní se pravidelných kontrolních dnů. Jak jste pokročili?

V tuto chvíli jsou stavební práce téměř v konečné fázi. Vnitřní prostory jsou stavebně rozdě-

leny na byt pro faráře s rodinou a na sborovou část. Vznikl nový obývací pokoj s kuchyňským koutem, novými okny a dveřmi do zahrady. Namísto původní spíže je nová koupelna, rekonstruovány byly i zbývající tři pokoje. Ve sborové části vznikla sborová místnost s novými dveřmi na terasu a bezbariérovou nájezdní rampou, dvě nové toalety, z toho 1 bezbariérová. Máme nové vchodové dveře a následují repase dalších dveří a oken. V celém objektu je nová elektrika. Blíží se montáž radiátorů, pokládka dlažby a obkladů.

Roli kurátorky i účetní v jedné osobě zastává Jana Kinclová. Jano, jak je projekt realizován po finanční stránce? Co se nakonec realizovat nebude z úsporných důvodů? A máte již potřebné finance sebrány?

Na začátku jsme si stanovili rozpočet 6,5 milionů Kč, kdy se 70 % nákladů snažíme hradit ze sborových prostředků (4,8 mil. Kč). Část finančních prostředků čerpáme z církevních zdrojů, tj. Hlavního stavebního projektu (1,2 mil. Kč) a daru ze zahraničí od sboru v Bavorsku (1 mil. Kč). V průběhu stavby nám ►

však nezbytné vícenáklady navýšily finanční plán na více než 7 mil. Kč. Svoji roli hrají repase dveří a opravy omítek. Na pokrytí těchto nákladů počítáme právě s výnosem z dlouhodobé sbírky, která je stále otevřená a bez níž se neobejdeme. Děkujeme za každý obětavý dar.

Z hlediska úspor jsme se již na počátku rozhodli vybudovat nové podlahy s izolací pouze na polovině plochy fary. Na druhé polovině zůstanou původní kvalitní dřevěné podlahy, které pouze přebrousíme. Tímto úsporným opatřením jsme ušetřili cca 1,5 mil. Kč. Dále jsme z finančních důvodů odložili repasi křídel čtyř dvoukřídlých dveří ve sborové části za cca 300 tis. Kč.

Z odpovědí je patrné, že projekt postupuje mílovými kroky a priority jsou jasně dány. Otázka na místokurátora sboru Tomáše Grolla je jednoduchá: Tomáši, jak se projektu daří po stránce organizace a komunikace?

Mám radost, jak se úkoly kolem rekonstrukce rozložily mezi řadu členů i sympatizantů sboru – každý dělá kus práce. Někdo podává projekty, jiný se věnuje propagaci nebo doзору nad průběhem rekonstrukce. Skvěle funguje i zapojení Šormových.

Následuje otázka na Lucii Šormovou, členku stavební komise a ženu budoucího faráře: Lucie, čeká vás náročné období stěhování z kopců do Polabí. Nymburskému sboru záleží na tom, aby vám tady bylo dobře. Je něco, co jste v původním „doma“ neměli a v Nymburce to nejspíš mít budete?

Jsmo moc rádi, že se můžeme do plánování bytu zapojit. Se sborem máme moc dobrou spolupráci. Stěhujeme se do polovičního bytu, než v současnosti užíváme. První, co mě tedy napadlo, že budeme mít a neměli jsme, jsou šatní skříně. Budeme mít mnohem větší komfort, co se týká koupelny, WC a kuchyně. Dnešní standard je úplně jiný, než byl v dobách stavby našeho současného bytu. Nejvíce se ale těším na to, že budeme mít v Nymburce na zahradě plodící třešň a klimatické podmínky pro pěstování fíků, které teď doma nemáme.

Poslední otázka směřuje k budoucímu nymburskému faráři Davidu Šormovi. Davide, proč je opravená nymburská fara lákavá i pro jiné sbory, na jaké akce je pozveme?

Ačkoliv si každý sbor udržuje a opravuje svou faru samostatně, některé fary a farní areály nabízejí možnosti pořádat nejen sborové, ale i seniorátní a možná i celocírkevní akce. Nymburskou faru obklopuje moc pěkný prostor se zahradou a lze jej tvořivě a přívětivě otevírat nejen veřejnosti města, ale i seniorátu. Mohou se zde konat seniorátní setkání konfirmandů, mládeže či presbyterní konference. Myslím, že Nymburk by mohl být moc pěkným městem pro pořádání např. celocírkevního Sjezdu (nejen) evangelické mládeže, který se zde ještě nekonal. Z toho důvodu je třeba faru a areál udržovat a také rozvíjet. Na tyto akce se moc těším a věřím, že celý areál bude naplněn pestrým životem.

připravila Tereza Círmannová, FS Nymburk

Novou cestou po stopách

První katechetická příručka pro učitele náboženství v historii ČCE

Každoroční hledání, vymýšlení a shánění vhodných materiálů pro hodiny náboženství zná ne jeden farář, učitel náboženství či katecheta. A také dobře ví, že nedělní škola není škola.

Přípravy pro nedělní školu proto nejdou jen tak vzít, přenést do hodiny náboženství a doufat, že to nějak dopadne. Už samotná časová dotace je jiná. A hlavně: hodiny náboženství nám dávají prostor jít i jinou cestou. Nejen od biblického příběhu k dětem, ale také od toho, co děti zajímá, co řeší, co prožívají – a odtud hledat cestu k víře a biblickému příběhu.

S vědomím, že nám v církvi takový materiál chybí, předstoupil boskovický farář Jiří Bureš před synod, který pověřil synodní radu k práci na vytvoření nových materiálů pro vyuuku ve sboru i ve škole (2022). V návaznosti na toto usnesení byl pak Jiří B. synodní radou pověřen (2023) k vytvoření pracovní skupiny, která by koncepci nové katechetické příručky realizovala. Do týmu se připojila Marta Sedláčková se Sašou Jacobea a později také Alžběta Hatajová. Vznik webové příručky probíhal v koordinaci s oddělením výchovy a vzdělávání ÚCK a byl finančně podpořen Bádenskou církví.

Jak katechetický web používat:

1. Jděte na web příručky na adrese postopach.cz.
2. Zvolte si blok lekcí, které chcete s dětmi realizovat (v současnosti zprovozněn pouze blok „Kdo jsem“).
3. Zvolte si z nabídky jednotlivých lekcí, které jsou k danému tématu připraveny.

4. Dozvíte se praktické informace o hodině (cíl, potřebné pomůcky, strukturu hodiny).

5. Následně si můžete stáhnout materiál. Ke stažení žádáme osobní údaje – e-mail (tento krok lze přeskočit). Rádi bychom sbírali e-mailové kontakty, abychom mohli průvodce informovat o doplňování webu o dalších materiálech, úpravách, novinkách...

6. Pozornosti každého průvodce doporučujeme záložku „Jak to funguje“ (obzvláště „chci si přečíst víc“). Tam jsme se pokusili shrnout základní fungování hodin, které si můžete pro své potřeby stáhnout.

Ne učit děti, ale jít s nimi po stopách

Materiál je určen pro učitele náboženství ve školách i ve sborech, také pro faráře, kteří by témata mohli využít při vícedenních akcích. Faráři, kteří pilotní lekce testovali, je vyzkoušeli i v prostředí Diakonie – tam je samozřejmě potřeba materiál upravit potřebám skupiny asi ze všeho nejvíc.

Příručka předpokládá katecheticky a teologicky poučené uživatele. Jednotlivé lekce se proto nezaměřují na exegezi biblického textu ani na vysvětlování teologických pojmů. Jejich znalost předpokládají. „Pozornost soustředíme především na nábožensko-pedagogické důrazy a na to, co se může odehrávat mezi dětmi, průvodcem, biblickým příběhem a tématem. Je pro nás důležité, aby uživatelé nevnímali svou roli především jako roli učitele, který ví a předává, ale jako průvodce po stopách víry. ►

KATECHETIKA PRO ŽIVÉ HODINY NÁBOŽENSTVÍ

Vycházíme ze zkušenosti dětí a hledáme, kde se protíná s vírou, nadějí a láskou. Tvoříme materiály pro školu, faru, Diakonii, na tábor či vikendovku. Zveme dospělé do role průvodců na cestě víry.

Jako někoho, kdo s dětmi chvíli jde společnou cestou. Bere vážně jejich jedinečnost i jejich schopnost přemýšlet o světě a o Bohu. Neznámkuje, nehodnotí, nezneškodňuje jejich otázky a názory. Místo toho vytváří prostor, ve kterém mohou děti samy objevovat, hledat a přemýšlet o světě, o Bohu, o sobě,“ vysvětlují autoři.

Pro koho to je?

Katechetická příručka je určena především pro práci s dětmi na prvním stupni. Nepředpokládá předchozí znalosti ani propojení dětí s církevním životem. Jednotlivé lekce velmi často pracují s osobní zkušeností dětí, kterou samy nabraly, a postupně jim k jejich životním stopám přikládá stopy víry tak, aby to bylo záživné, pro děti smysluplné a aby se učily vnímat pestré Boží stopy ve světě. Proto se první blok programů zaměřil právě na dítě: Kdo jsem, jak je skvělé, že tu jsem, že mám tělo, že mám rozum, smysly, limity a obdarování a že v tom všem nejsem sám, že jsem v Boží laskavé náruči.

Autoři doplňují: „Počítáme přitom s realitou. Průvodce zpravidla nemá na přípravu hodiny půl dne, klid, ticho a ideální skupinu dětí. Proto jsou jednotlivé lekce strukturované předpřipravené, ale zároveň navržené tak, aby je

průvodce mohl přizpůsobit konkrétní skupině. Už od začátku také ví, co bude potřebovat – jaké pomůcky, materiály, obrázky nebo hudbu. Jednotlivé lekce jsme testovali na skupinách, které sami známe, a pomohli nám také další kolegové. Znovu a znovu se nám potvrzovalo, že nejdůležitější je konkrétní skupina dětí, kterou průvodce zná a materiál jí přizpůsobí.“

Lekce předpokládají primární využití pro hodiny náboženství ve školách či na farách, mají tedy časovou dotaci 45–60 minut. To je jeden z důvodů, proč není materiál určen pro učitele nedělní školy. Dalším důvodem je, že pro nedělky máme v církvi množství pracovních materiálů, které zase nejsou dostačující pro hodiny náboženství. A v neposlední řadě by byla škoda, kdyby děti na náboženství, ve školách či na táborech už znaly materiál z nedělní školy.

Nejen vědět, ale také prožít, být spolu a jít dál

Každá lekce má několik rozměrů. „Přirozeným rozměrem jsou znalosti. Děti se něco dozvědí. Ale v hodinách by se měla objevit také spiritualita – prostor pro vztah k Bohu, otázky víry, ticho, modlitbu, úžas nebo hledání. A samozřejmě společenství – protože víra není jen něco, co si

každý odnáší sám domů v hlavě. A nakonec ještě něco navíc: změna, angažovanost. Pokusit se s dětmi udělat ještě malý krok ven. Zcitlivovat je pro druhé, pro svět kolem nich, pro to, co mohou samy ovlivnit,“ osvětlují autoři.

Kolegové, zkuste to!

Faráři, vyškolení katecheti – otevřete „Po stopách“ (postopach.cz) a zkuste to. Možná vám některá lekce nesedne. Možná ji budete muset upravit. Možná zjistíte, že právě vaše skupina

potřebuje něco úplně jiného. Ale možná také objevíte něco, co vám při přípravě hodiny náboženství už dlouho chybělo. Materiál, který nemusíte celý vymýšlet sami. Materiál, který bere děti vážně. Materiál, který počítá s vírou, otázkami, společenstvím i světem kolem nás. Materiál, který vás zve, abyste s dětmi vyrazili po stopách.

Alžběta Hatajová, farářka, redakčně upraveno,

foto: postopach.cz (repro)

CÍRKEVNÍ HUDBA

Varhanní lázně v Sola gratia

Milé společenství, spousta inspirace a podhostýnské klima

Předposlední srpnový týden patří již tradičně v Sola gratia letním varhanním kurzům. Postupně se zde i letos vystřídaly tři skupiny varhaníků ze všech koutů naší církve. Milé společenství, spousta inspirace a podhostýnské klima povznášejí ducha i duši tak, že si člověk připadá jako v lázních.

Tyto varhanní lázně nabízejí následující procedury: varhanní cvičení, společný zpěv (rozuměj dechové cvičení), pitnou kúru z neutuchajícího improvizačního pramene (možná poznáte při poslechu předeher k písničkám ve vašem kostele), nechybí teoretický výklad pro udržení formy varhaníka a samozřejmě večerní pivní a vinná procedura na dobře zásobeném místním baru. To vše doplněno o kvalitní stravu, čistý lázeňský vzduch a sdílení s lidmi, kteří s láskou pečují o naši církevní hudbu.

Jsmo vděční za možnost načerpat zde inspiraci pro naši práci ve sborech, za zásoby nových not a nápadů a za vše, co zde každé léto mů-

žeme zažít. Děkujeme lázeňskému personálu, Laďovi a Ester Moravetzovým, kteří s nadšením

a pečlivostí sobě vlastní připravují všechny lázeňské procedury tak, abychom mohli zase o něco lépe oslavovat našeho nejvyššího ředitele lázní.

Eva Čejková, účastnice kurzu

DIAKONIE

*„Bude to pro nás velký den.“ (Ředitelka diakonické
speciální školy v Merklíně Ivana Kováčová)*

foto: A. Šůra

Bude to pro nás velký den

S ředitelkou Ivanou Kováčovou o tom, jak se speciální škola Diakonie v Merklíně rozšířila o další pobočku

Stejně jako další speciální školy Diakonie, i tu merklínskou dlouhodobě provází velký převis poptávky. Vzdělává totiž děti a mladé lidi se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, děti s více vadami a děti s diagnózou autismus. Když rodiny zažijí v jiných školách odmítnutí, v Merklíně u Plzně najdou přijetí – pokud má škola volná místa. Proto se neustále rozšiřuje o další pobočky. Ta nejnovější otvírá se začátkem školního roku v západočeských Žinkovech.

Proč volba padla zrovna na obec Žinkovy?

Jedná se o půvabné městečko, které má tu velkou výhodu, že je propojené s přírodou, a přitom nabízí plnou vybavenost. Velká základní škola se chlubí novou školní jídelnou, ze které můžeme brát obědy. V Žinkovech se také nachází dům s pečovatelskou službou pro seniory. Doplnit tuto pomáhající infrastrukturu o další odloučené pracoviště naší speciální školy se tedy vyloženě nabízelo.

Jak novou školu v Žinkovech přivítali?

Myslím, že spolupráce s obcí bude výborná. Přivítali nás velmi pěkně. Naše škola už má v kraji docela dobré jméno. Lidé nás berou jako odborníky. Rozumí tomu, že pomáháme dětem, které potřebují speciální podporu, a tím také pomáháme celým rodinám, které nezůstávají na vzdělávání svých dětí a péči o ně samy. To nám myslím otvírá dveře.

Spolupracujete také se soukromým investorem. Hodně vám vychází vstříc.

To nebývá úplně běžné. Jak k tomu došlo?

Je to člověk, který naši školu zná, má ji rád a má radost z toho, když se rozvíjí. Spolupracuje s námi už dlouhá léta. Má srdce na pravém místě. Zároveň netouží po publicitě, takže si jeho jméno nechám pro sebe, i když je v kraji známé a o jeho spolupráci s naší speciální školou se ví.

Jak ta spolupráce probíhá?

Investor koupí nějakou budovu, na vlastní náklady ji zrekonstruuje a potom nám ji pronajímá. Samozřejmě se jedná o nájem, který je nekomerční. Rozhodně na nás tedy nevydělává. Ví, že komerční nájem si organizace jako je ta naše nemůže dovolit.

Nová škola v Žinkovech sídlí ve velké, původně barokní hospodářské budově. Zvláště po rekonstrukci vynikla její krása. Jak se ale slučují potřeby moderní speciální školy se starou barokní architekturou?

Pro nás velmi dobře. My se léta potýkáme s tím, že bychom potřebovali větší prostory. Například v Merklíně, kde naše škola začínala a stále působí, jsou nám třídy dost těsné. Od žáků speciální školy totiž nelze očekávat, že vydrží po celou školní hodinu v lavicích. Při výuce také potřebují individuální přístup. K tomu se hodí třídy, které jsou prostorově spíš velkorysejší. A právě takové nám nová škola v Žinkovech nabízí. Tady vskutku nebudeme trpět tím, že máme málo místa. Naopak, mohli jsme se rozmáchnout. Kromě prostorných tříd můžeme počítat s rozlehlou hernou a také velkým snoezelenem (viz box). Pro žákyně a žáky ►

s kombinovaným postižením a autismem to bude výborné školní prostředí. Zapomenout nesmíme ani na okolí školy. Patří k němu krásný rybník a rozlehlý les, kam lze chodit na procházky. Okolí školy je velmi přívětivé a klidné. Přitom není stranou civilizace, stále je součástí dobře vybaveného městečka.

Vyhlásili jste ovšem sbírku na výtah, aby budova mohla sloužit jako bezbariérová. Jak to dopadlo?

Výtah už máme zařízený. Finanční prostředky jsme na něj sehnali. Děkujeme všem dárcům. Výrazně nám pomohla jedna firma, která nám darovala milion korun. Bezbariérovost a další důležité prvky budeme každopádně ještě dotahovat. Proto také neotvíráme školu v plné kapacitě. Od září začínáme s šesti třídami. Co se týče jejich vedení, na každou třídu připadají tři pedagogičtí pracovníci a k tomu dva nepedagogičtí pracovníci. K plné kapacitě dospějeme postupně.

Kolik míst bude mít plná kapacita?

Až zaplníme osmdesát čtyři míst, dosáhneme maxima, které nová škola v Žinkovech unese.

Půjde o docela velké rozšíření, protože jestli to dobře počítám, tak dosud všechny vaše třídy nabízely sto dvacet čtyři míst. S otevřením nové pobočky zažijete skokový nárůst. Zvažovali jste, jestli s tím nejdete do příliš velkého rizika – jestli ten skok není nad vaše organizační síly?

Nová škola v Žinkovech nevznikla na základě nějakého impulsivního rozhodnutí. Na jejím vzniku jsme pracovali několik let. A součástí bylo také přemýšlení o tom, jak zachovat kontinuitu, kvalitu a standardy, o které se při práci ve třídách naší speciální školy opíráme. Rozhodli jsme se postupovat tak, že v každé nové třídě bude jeden náš dlouhodobý zaměstnanec – ať už pracoval v Merklíně či v našich již fungujících pobočkách v Sušici či v Plzni. To zaručí, že

výuka bude stejná jako na kterémkoliv jiném našem pracovišti.

Snoezelen představuje bezpečný prostor, který slouží lidem s postižením ke snížení stresu a úzkosti a uvolnění napětí.

Prostředí snoezelenu je multisenzorické. Působí světlem, zvuky, hudbou a vůněmi. Tím vším zklidňuje mysl a navozuje lepší schopnost koncentrace.

Jak snadné či nesnadné bylo zaměstnankyně a zaměstnance ke změně místa přesvědčit? My v Česku jsme přeci jen hodně konzervativní a neradi se přesouváme.

Se všemi jsme jednali individuálně. Vedli jsme s nimi motivační rozhovory. Většina z těch, kteří přešli do Žinkov, se dostali na vyšší pozici, než na které byli na stávajících pracovištích. Čili zažijí určitý kariérní růst. Také jsme zohledňovali místo bydliště našich zaměstnanců. Oslovovali jsme přednostně ty, kterým se s přesunem do Žinkov zkrátí dojíždění do práce. Do Žinkov se také přesunou žáci či žákyně, kterým se tím doba dojíždění také zkrátí.

Do školy je dovážejí rodiče?

Od dovážení se snažíme rodiče osvobodit, takže takových bude jen minimum. Většinu žáků budou do školy a ze školy vozit mikrobusey. To patří ke službám, které nabízíme. Chceme rodinám ušetřit starosti s dojížděním. Takže i naše nová pobočka v Žinkovech bude mít zajištěné svozy. Těmi dorazí do školy každý den většina dětí.

Zahajujete 1. září?

Ano, při zahájení chceme naši školu představit široké veřejnosti. Od jedné hodiny odpoledne si budou moci lidé prohlédnout všechny prostory včetně družiny a internátu, kde bude přes týden ubytováno 12 dětí. Pochlubit se také chceme velkou tělocvičnou. Bude to pro nás velký den.

připravil Adam Šůra

Jak se mění Evangelická církev?

Ohlédnutí za Strategickým plánem

Za několik týdnů se sejde mimořádné jednání synodu s jediným úkolem: zvolit novou synodní radu. Při výběru a volbě kandidátů (kterých navíc bývá pomálu) v naší církvi tradičně hraje hlavní roli jejich osobnost. Velmi málo se ale mluví o tom, na co by se chtěli ve svém funkčním období zaměřit. Co by chtěli změnit a proč? Pro co by nás chtěli nadchnout?

Teologicky vhodněji by se dalo tázat „Kam nás Bůh v této době a na tomto místě volá?“. V době, kdy se velmi rychle mění naše společnost i církev, by tyto otázky neměly stát na okraji naší pozornosti. A zejména v případě kandidátů do synodní rady bychom měli slyšet jejich představy a vzít je při volbě v potaz.

Před téměř 10 lety vznikl Strategický plán jako pokus poskytnout na výše uvedené otázky odpověď. Může být užitečné udělat malou inventuru, kam jsme se dostali – co jsme uskutečnili a s jakým užitekem, a co naopak zůstalo stranou. V příštím čísle ČB se pak na tomto základě budeme zamýšlet, která témata by mohla být nosná pro příštích 6 let. Tato dvojice textů je zamýšlená jako impuls pro kandidáty do synodní rady, aby přišli se svojí představou. A pro synodály i čtenáře ČB, aby si zkusili formulovat vlastní názor. Nejedná se totiž jenom o synodní radu, ale o nás všechny.

Jak zhodnotit, k čemu nám byl dobrý Strategický plán? Určitě se mi nejedná o úřednické vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů synodní

radou a následné oznámkování jejího výkonu. Nejednálo se totiž primárně o zadání úkolů pro vedení církve. Hlavní byla shoda církve (vyjádřená hlasováním synodu) na tom, která témata vnímáme jako podstatná. A vůle hledat společné cesty, jak se v těchto oblastech posunout. Pojďme se tedy podívat na jednotlivé oblasti a na to, co se v nich změnilo.

Zbožnost a Misijní otevřenost a srozumitelnost

Spolu úzce souvisí. Výhodiskem zde bylo poznání, které shodou okolností shrnul s lehkou nadsázkou v minulém čísle (ČB 7+8/2026) Tomáš Jun: „Jsme naturelem rodinná až klanová církev a do takové komunity se připojujete přirozeně, jen pokud k tomu máte předpoklad. Při bohoslužbách (i jinde) komunikujeme hlavně slovem, složitě (křesťanství), až archaicky (hudba). Chybí současnost, symboly a rituály. Jako bychom předpokládali racionalitu, vzdělání a zvyklosti etablované střední třídy a zároveň u nich doufali v určité staromilství.“ Tolik reflexe faráře, který pomohl obnovit sbor v sociálně složitém prostředí severních Čech. Dá se se to samozřejmě říct i jinak: naše úsilí o hluboké pochopení slov Bible a silné vztahy uvnitř našich sborů jsou naše nejcennější hříbna. Tak či tak – v posledních desetiletích jsme byli zaměřeni více dovnitř našich společenství než ven a naše tradiční způsoby se, zdá se, mohou míjet nejen s potřebami lidí mimo církve, ale často i s potřebami lidí, kteří v církvi vyrostli (neboť jejich řada odchází). ►

Dnes tento výrok již zdaleka neplatí univerzálně: projekty Nekostela v Praze nebo Ka-Dvojka v Karvině jsou viditelné pokusy pustit se na neprobádané území. Sousloví „duchovní cvičení“ již nebudí pohoršení a kromě účasti na cvičeních, pořádaných jinými církvemi, již můžeme rozjímat i pod vedením členů naší církve – například při postních meditacích pořádaných v Jihočeském seniorátu nebo cvičeních, které spoluorganizuje farář Filip Boháč. Co ale pokládám za důležitější je, že v řadě našich sborů slyším diskuze o tom, jak můžeme dát o sobě vědět lidem žijícím v okolí našeho sboru. Jak jim pomoci překonat „bariéry“ pro vstup do kostela? Jak oživit naše setkávání novými prvky – liturgickými, hudebními, učinit je více interaktivní?

Ze strany vedení církve jsou všechny tyto aktivity podporované – pro netradiční projekty (často se mluví o tzv. průkopnických místech) vznikla na ústředí skupina, která jim poskytuje podporu (i finanční) a která zprostředkuje sdílení zkušeností. Byla také praktičtějším způsobem nastavená podpora pro sbory, které usilují o obnovu. Neméně důležité je i sdílení zkušeností sborů, kde se děje něco nového – na stránkách ČB, na webových stránkách, při různých setkáních i jinde vidíme příklady nových diaconických aktivit, komunitních setkání (často umožněných stavebními úpravami sborových prostor). Z těchto příkladů sálá energie, která může inspirovat podobné pokusy jinde. Málokde probíhá nějaká dramatická změna – nemůžeme, ani nechceme ze svých tradic vystoupit. Můžeme z nich ale zachovat, co je živé, odkládat to, co již ztratilo v naší situaci smysl, a přijímat nově to, co nám může být k užtku.

Klíčoví lidé

Všichni víme, že farářů ubývá – řada jich odešla, kvůli vyhoření nebo potřebě uživit rodinu. Zájem o farářskou práci klesá, nových farářů je málo. Laiků, kteří jsou připraveni vynaložit významnější část svého vzácného volného času pro sbor, je nedostatek a jsou přetížení. Na kurá-

torech leží velké břemeno odpovědnosti za sbor. „Nejsou lidi“, řekl by klasik minulého režimu.

Dost jsme toho změnili u farářů: koneckonců jsou to zaměstnanci a můžeme (po průměrných úpravách) využít opatření používaná jinde. Nejviditelnější bylo zvýšení mezd, které se již blíží cílové hodnotě 1,2násobku mediánu mezd v ČR. Významná byla i změna systému vzdělávání farářů. V letošním roce také probíhá pokus se zavedením tzv. bilančních rozhovorů, které vedou seniori s faráři ze svých sborů. Je inspirovaný zcela běžnou praxí, kde nadřízený hovoří se svými kolegy o tom, jak se jim vede. Naše situace je ale trochu jiná: senior není vnímán svými faráři jako nadřízený a řada farářů vnímá svoji práci jako svobodné povolání. Možná budeme nějaký čas hledat smysluplnou polohu takového rozhovoru i obecně vztahu senior a farářů jeho seniorátu. Navzdory tomu se odchody farářů ze služby na sborech spíše zrychlují tak, jak se rozšiřují možnosti kaplanské služby.

Ve vzdělání studentů ETF i motivování nových adeptů pro farářskou práci se toho moc nestalo a počet nových zájemců viditelně neroste. V této situaci je velmi podstatné zásadní zlepšení přípravy výpomocných kazatelů, kterou převzala od seniorátů Evangelická teologická fakulta. Svědectví nových výpomocných farářů ukazuje, jak hluboký je zážitek společné přípravy.

V případech podpory laiků, kteří z naprosté většiny působí jako dobrovolníci, jsou možnosti jejich podpory omezenější a jsme teprve na začátku. Ukazuje se, že prostá komunikace a možnost sdílet své zkušenosti i strasti je zejména pro kurátory pomoci. V řadě seniorátů toto již probíhá, v posledním roce i s pomocí ústředí. Je zřejmé, že podpora lidí, kteří na svých bedrech nesou velkou část odpovědnosti za církve, zůstává jako velké téma.

Velkou pomocí pro faráře i laiky se stala jednak digitalizace, naprostou většinu úkonů již není nutné dělat papírově, a jednak osobní pomoc z ústředí – Jan Plecháček i řada dalších ochotně berou telefonny či poradí emailem.

Přechod na samofinancování a Efektivní řízení a hospodaření

Podpisem smluv se státem v r. 2013 začalo přechodné období, na jehož konci veškeré platby od státu skončí a všechny náklady včetně mzdových budeme muset pokrýt z vlastních zdrojů. Zároveň se církev zmenšuje – počet sborů i členů církve klesá a je třeba tomu přizpůsobit naši organizaci i její fungování.

Pokud bychom měli hodnotit, jak hospodaříme s penězi, troufnul bych si přidělit 10 bodů z 10. Pro všechny hlavní oblasti máme dlouhodobě a rozumně nastavenou koncepci a ve všech případech se ji zatím daří nad očekávání dobře uskutečňovat. Z peněz, které ještě dostáváme od státu, jde většina na platy farářů a významná část také na Diakonické a rozvojové projekty. Menší část dlouhodobě investujeme. To se zatím daří velmi dobře – výnosy se pohybují významně nad cílem inflace + 3 % – a máme tak naději, že cílově z nich pokryjeme až 30 % mezd farářů. Zbytek budou muset pokrýt odvody sborů do Personálního fondu. Rychlý růst odvodů, který začal v r. 2020, je již za poločasem a odvody začínají být bolestné břemeno zejména pro menší sbory. V rámci solidárního schématu se přerozděluje odvodová zátěž mezi silnými a slabými sbory tak, že slabší sbory budou cílově hradit pouze asi 50 % těchto nákladů. Dobrá zpráva je, že zatímco odvody rostou, celocírkevní repartice (které přispívají na činnosti ústředí) se od r. 2019 nezvýšily. Je to díky dramatickému zlepšení hospodaření ústředí. To navíc dokázalo najít další zdroje, a tak je schopné dávat do pořádku své nemovitosti, zvyšovat platy svých zaměstnanců na úroveň obvyklou v neziskovkách a rozšiřovat rozsah poskytovaných služeb.

Snahy o přizpůsobení organizace byly zaměřené jednak na sbory, jednak na senioráty. V případě sborů se jedná zejména o slučování sborů, které jsou již příliš malé na to, aby udržovaly samostatnou existenci. Zde se ukazuje, že touha po uchování vlastní sborové „identity“ je často na překážku rozumnému rozhodnutí.

Úprava seniorátů je již řadu let živě diskutované téma. Stejně jako v případě slabých sborů, nebyla existence slabých seniorátů dále smysluplná. Kromě prostého slučování Strategický plán nastolil také otázku role, kterou by měly senioráty hrát jako mezičlánek mezi sbory a ústředím, a vyjádřil ambici, aby senioráty fungovaly „ve svých spádových regionech jako významný aktér“. Skutečná diskuze o tom, co to znamená, ale bohužel nenastala, takže jsme skončili u prostého sloučení slabších seniorátů.

Diakonie, kaplani, Evangelická akademie

Diakonie funguje již dlouho jako jedna z největších sociálních služeb v republice. V posledních letech přibýlo několik nových středisek (např. Pomněnka, Vendolí). Rychle se také rozvíjí kaplanská služba – zejména v evangelických školách a v Diakonii. Pro faráře to otvírá nové možnosti smysluplné práce, stinnou stránkou tohoto procesu je ale již zmíněný úbytek farářů sloužících ve sborech.

V oblasti škol je nejviditelnější stavba školy v Praze-Holešovicích – zdaleka největší investice naší církve za posledních několik generací. Držíme palce, aby se ji podařilo zdárně dokončit.

Živý sbor je ve Strategickém plánu na prvním místě, zde jsme si jej ale nechali na konec. Většina kroků a opatření, zmíněná v předchozích ►

tématech, je přímo nebo nepřímo zaměřená na podporu sborů. Je pak již na každém sboru, aby hledal s pomocí Boží a jako součást církevního společenství svou smysluplnou roli v místě, kde působí.

I když se to možná při každodenním provozu nezdá, naše církve je společenství, které

se mění – v různých částech různým způsobem a různým tempem. V příštím čísle se tedy zamyslíme nad tím, na co bychom se mohli zaměřit v dalších letech.

Petr Štulc, ekonom, foto: ARO

ROZHOVOR SE STROJVEDOUCÍM JANEM SATKEM

Dvě stě tun v zádech učí důvěře v Pána Boha

O dvou službách na „f“, které doprovázejí druhé na cestě

Jako evangelický farář sloužil dvě dekády. Potkat jste ho mohli třeba v Domažlicích, Merklíně či Přešticích. Dnes byste ho ale na kazatelně hledali marně. Před třemi lety se totiž Jan Satke rozhodl k radikálnímu kroku: farářské povolání opustil a místo toho usedl do kabiny lokomotivy. Jaké to je po 20 letech změnit profesi? Proč padla volba právě na železnici? A co mají kazatelna a lokomotiva společného?

Přesně před třemi lety jste vyměnil farářský talár za stejnokroj Českých drah. Odkud se vlastně vzala myšlenka změnit profesi?

Jednalo se o předstupuň vyhoření. Připadal jsem si jak vymačkaný citrón – nápady, které se dříve hrnuly, nepřicházely a člověk tvořil a mluvil jakoby jen ze setrvačnosti. Myslel jsem, že to přejde, ale ono ne.

Jak náročné bylo po dvaceti letech změnit profesi? Co pro vás bylo při odchodu z farářské služby nejtěžší?

Změnu jsem viděl jako nutnost. Vlastně součást sebezáchrany. Takže to šlo poměrně bezbolestně. A pomáhalo mi vědomí toho, že člověk může sloužit Pánu Bohu, ať je v jakékoli profesi. Náročné pro mě bylo vědomí, že nezvládnout dotáhnout věci, které bych rád měl uzavřené, abych mohl předat sborové záležitosti s klidným svědomím.

Proč jste se rozhodl zrovna pro práci na dráze? Hrál v tom nějakou roli, že vás to k železnici odmalička táhlo?

Dědeček mě vodil jako malého chlapce často na nádraží, kde mě železniční provoz naprosto fascinoval. Už jenom takové mechanické stahování závor byl pro mě technický zázrak. Moc mě zajímalo, jak to všechno funguje. Nicméně dráha byl „sňatek z rozumu“. K pozici strojvedoucího nebyla potřeba škola, stačilo absolvovat kurz, byť dost náročný. A bylo to zaměstnání, které mělo přesně rozdělený čas pro práci a čas pro odpočinek. To jsem potřeboval. A také jasně stanovená pravidla, jasný systém a zároveň vysokou odpovědnost. To vše je něco, co jsem pro svou „ergoterapii“ potřeboval.

**Jaké byly vaše začátky na nové pozici?
Jak dlouho trvalo, než se pro vás směna
stala rutinní záležitostí?**

Překvapilo mě dobré přijetí jak ze strany kolegů, tak celé organizace. Příchod ze sociální sféry byl spíše podnětem pro zajímavé rozhovory než pro odmítnutí. Směna je pro mě pokaždé výzva. Jedete pokaždé s jinou mašinkou, která má své specifické vrtochy, s jiným počtem vagonů, což výrazně ovlivňuje brzdění, s jiným personálem, jinou trasu. Pokaždé je to vlastně nové a nevšední. Ale je pravda, že s přibývajícími zkušenostmi získávám větší klid a nadhled.

Na jakých trasách jezdíte a jaké stroje „osedláváte“?

Jsem „leták“, což znamená, že zaskakuji, kde je třeba. Tak vlastně jezdím všude a vším, co jezdí na naftu. Tedy okolo Plzně. A také do Schwandorfu na spoji Praha – Mnichov. To mě obzvláště baví, protože zde mohu využít své znalosti němčiny. Jezdím zde na Herkulesu [lokomotiva Siemens ER20], krásné dieselové mašince, která byla od začátku mým snem.

K práci strojvedoucího patří bohužel i situace, které mohou být psychicky velmi náročné, např. střet s osobou nebo s jiným vozidlem. Dá se na takovou možnost vůbec předem připravit? Může s tím nějak pomoci víra?

To byla asi první otázka, která mě při možnosti práce na dráze napadla. Ale došlo mi, že takové situace nemáte šanci ovlivnit. Prostě k nim dojde. Modlím se za to, abych podobnou situaci nezavinil svou nedbalostí či neopatrností. To je něco, co ovlivnit mohu. A zároveň doufám v Boží ochranu.

Téma tohoto čísla zní „Na cestě“. Vy jste v doslovném slova smyslu na cestě každý pracovní den. Nacházíte ve své současné práci i nějaký duchovní rozměr?

Věřím, že každá práce má svůj duchovní rozměr. Již od povolání k péči o zahradu Eden. Myslím, že nám práce umožňuje rozvíjet vlastní vztah k Bohu v určitých oblastech. Pro mě je to prostor pro růst v důvěře a spolehnutí se na Boha – když jedete 130 km/h s 200 tunami v zádech a víte, že to na fleku nezastavíte. Nebo růst ve vděčnosti a radosti – když vidím tu krásnou přírodu okolo nás, kterou jezdím a která je každého dne jiná. A vděčnost za to, když dorazím do cíle – s vědomím toho, co vše se po cestě mohlo stát.

Jan Satke (vlevo) jako farář...

Našel jste mezi profesí faráře a strojvedoucího něco, co mají společné nebo blízké?

Obojí je služba. Tak to říkali staří fírové. Ti nechodili do práce, ale do služby. A je to také služba lidem. Farář lidi provází na jejich cestě, fíra vlastně také. Beru to tak, že mi Pán Bůh svěřuje lidi, které mám doprovodit na jejich cestě k cíli, provázet je na cestě, na kterou vykročili. Také se za ně modlím. Jsou mi na určitou dobu svěřeni, tak se to snažím využít. Kdo jiný by to dělal? No a také obě profese začínají na „f“. (úsměv)

Využijete nějaké zkušenosti z farářské služby i na dráze?

Stejně jako v každém jiném zaměstnání je zde prostor pro sdílení své víry, zkušeností ►

s životem v Boží blízkosti. Vzhledem k tomu, že všichni ví, že jsem „ten farář“, lidé mají potřebu se s tím nějak vyrovnat a často jsou z toho zajímavé a hluboké rozhovory. Takže něco jako „pastorace po cestě“.

Změnil se po odchodu z aktivní služby váš pohled na církev nebo na farářskou službu?

Spíš vidím, jak je jí velice mezi lidmi potřeba. Dotyku naděje, opory v životě. Potřeba někoho, kdo by provázel. Přemýšlím o proměně, která nastala v místních sborech – v přestupovém hnutí byly plné dělníků a železničářů, dnes nevíme, jak se k nim přiblížit. Tedy alespoň z mého pohledu.

Jak jste prožíval loučení se sborem v Prešticích? Jak přijali vaše rozhodnutí změnit životní dráhu?

Zprvu to byl šok, nikdo to nečekal. Ale setkal jsem se s otevřeností a pochopením. Připravili jsme proces předání sboru ve stejném režimu, jako kdybych odcházel na jiný sbor. Vyšlo to akorát na dvacet let služby, což bylo hezké uzavření.

Setkáváte se ještě s lidmi ze sboru? Jak dnes tyto vztahy vnímáte?

Se sborem jsem v pravidelném kontaktu, zůstal jsem členem. Mám zde celou rodinu, která je ve sboru zapojena do různých činností. Já se snažím stát stranou, abych dal šanci novým věcem. Bolavé věci jsme si vyříkali a odpustili.

Zasteskne se vám někdy po farářování? Dostanete se ještě příležitostně na kazatelnu?

Vzhledem k častým službám přes víkend ani moc šance není. Ale nařídil jsem si kazatelský půst, abych proces stabilizace a obnovy sil nezhatil. Nicméně nabídky přicházejí.

Zažíváte ve svojí současné profesi nějakým způsobem Boží blízkost či vedení?

Každý den. Vnímám jako zázrak pokaždé, když dojedu do cíle. Mašinky občas zlobí, a tak když ty složité elektronické a mechanické slepence fungují a přes otřesy a déšť či vedro dojedou, je to na oslavu. Tedy z mého pohledu. Často potřebuji moudrost pro rozhodování i odvahu, takže prostor na spoléhání na Hospodina je tu široký.

...a jako strojevedoucí

Co vám profesní změna dala a co vám naopak vzala?

Dala mi vděčnost za 20 let krásné práce v církvi. Také jsem dostal příležitost potkat se s lidmi, které bych jinak nepotkal. A příležitost jezdit na výlety a ještě být za to placen. Vzala mi možnost upracovat se do vnitřní netečnosti, která byla pro mou rodinu velmi náročná.

Je pro vás farářská služba uzavřená kapitola, nebo si umíte představit, že se do taláru vrátíte?

Boží cesty jsou nevyzpytatelné. Takže jsem otevřen všem variantám, byť si to v blízké době moc neumím představit.

připravila Adéla Rozbořilová, foto: archiv respondenta

Byl jsem ve vězení

„**K**dybychom byli schopni vidět duši a nejen tělo, kdybychom dokázali číst v lidských srdcích a nenechali se ovlivnit vnějšími věcmi, uviděli bychom něco velice důležitého – Člověka.“

Letos v těsném předjaří se na svět dostala a hned i křtem prošla nová kniha, která čtenáře zavede do mnoha zajímavých témat a příběhů plných napětí, bloudění, zoufalého hledání, křehkosti citlivých duší v těch nejtvrdších ulitách, touhy po přijetí a lásce, touhy po odpuštění, ale i působení Boží milosti skrze člověka a mnohdy i skrze prostředky, které člověku nenáleží a mohou být spíš nad lidské chápání.

Nad lidské chápání ovšem často bývají i závažné, těžké trestné činy mnohých zločinců, kteří je páchají z nejrůznějších motivů. Zločinců, kteří následně za své skutky prochází oprávněně zaslouženým trestem za mřížemi.

Jedná se o knihu nakladatelství Vyšehrad *Byl jsem ve vězení...*, která se zaměřuje především na osudy lidí a lidské duše. Kniha má v hledáčku ty, co se do tohoto smutného území „zoufalých“ – tedy do vězení – dostali. Předně jde o ty, co páchali zlo a stali se následně klienty věznic, ale celé to rámuje člověk z druhé strany – jeden ze zaměstnanců věznice, který má v sobě touhu pomáhat těm, co si většinou podle společenských měřítek pomoc zas tak úplně nezasluhují. Zaměstnanec, který pro svůj hluboký duchovní základ, své zaměření a své postoje také kdysi býval odměněn nepochopením – vězeňský kaplan.

Postoj k duchovním ve věznici se naštěstí už mění. A potvrzení, že se tak děje, snad naznačuje i tato kniha. Mohla by se zařadit někde do kolonky „dokumentární“ a „dobrodružné“, ale i v sekci „odborné“ jistě oprávněně nachází své místo. Jde o velice zvláštní rozhovor, v němž se státní zástupce Ondřej Šťastný ptá a vězeňský

kaplan (do nedávna též i hlavní kaplan) Otto Broch velice živě a čtivě odpovídá.

Kniha je rozdělena do několika kapitol. V první části se dozvídáme o životní cestě a pestrém duchovním zázemí Otto Brocha od dětských let až po první zaměstnanecký poměr ve věznici.

V druhé části je pak středem vyprávění o začátcích působení duchovních ve věznicích v revoluční době po pádu komunismu, o vzniku Vězeňské duchovenské péče, která sdružovala dobrovolné duchovní různých církví a následně i vznik Vězeňské duchovní služby, do které začali přibývat první vězeňští kaplani. Více než o historický popis z nadhledu jde o osobní zkušenost a vnímání Otto Brocha, který vypráví, jak sám prožíval toto období začátků. Rozhovor se pochopitelně silně dotýká nejistot a nepochopení ve vězeňském prostoru, kde systém komunismu byl zabydlený o něco déle než tam venku za neprodyšnými zdmi.

Další část je zaměřena na samotnou práci vězeňského kaplana. Spolu s tou závěrečnou čtenáři kniha otevírá autentickou podstatu vnitřního postoje kaplana Otty Brocha ke klientům a ke své práci jako službě lidem a Bohu. Často v některých pasážích lze i mezi řádky vyčíst ►

hluboce zažitou víru, oddanost a spolehnutí na Boha jako hlavní opory v řešení těžkých situací svých svěrenců. Bůh je ta síla a hybatel. Jako by ve všech odpovědích vyzařovala naděje v podobě obrovské zkušenosti, veliké citlivosti, ochoty naslouchat, v podobě přemýšlení a hledání té nejlepší konkrétní pomoci v konkrétní situaci konkrétnímu člověku. Vždycky jde o konkrétního člověka, který má jméno, svou cestu a svůj příběh, své potřeby, své touhy, někdy své vzestupy, ale hlavně tvrdé a těžké pády, které dávají smysl, jen když známe celý kontext. A na každého platí něco jiného. Neexistuje všeobecný recept...

Prostor mezi kapitolami zpestřují fotografie známého českého fotografa Jindřicha Štreita, které svou atmosférou umožňují nahlédnout do reálných situací, kdy se v různých českých věznicích kaplani setkávají s klienty k duchovním aktivitám – osobní rozhovor, modlitba, bohoslužby atd.

Velká část mezi zmíněnými kapitolami je ovšem věnována skutečným příběhům mnoha klientů věznic, se kterými Otto Broch jako kaplan pracoval. V těchto vyprávěních je patrné, jak hluboký vztah kaplan ke svým jednotlivým klientům má. Některé příběhy jsou tak náročné, že se čtenář musí zastavit, chvíli si odpočinout a ono veliké sousto v pár řádcích trávit. Jiné při-

běhy jsou radostné s dobrým koncem. Některé jsou svědectvím, že i na zločince Bůh působí zázračně. Ale jsou tu i příběhy, které končí tak, jak by si nikdo nepřál. Vždycky je to ucelený příběh člověka, který je zanesen alespoň stručně v potřebném kontextu.

Může se stát, že čtenář bude zahlcen novými otázkami, které ho nikdy nenapadly. Může být také při čtení této knihy pohnut lítostí i k tomu, který je nazýván grázlem. Pokud se tak stane, bude to zážrak. Stejně tak když čtenáře přiměje k tomu, že bude nad tím vším, co kniha přináší, přemýšlet, když bude u něj bořit předsudky a přinášet mu uvědomění, že i pachatel trestných činů, který si právem zaslouží přiměřený trest, potřebuje mimo jiné také pomoc. Potenciál na to rozhodně tato kniha má, protože mluví o zkušenosti nejen s lidmi, ale i o zkušenosti s Bohem a jeho působením.

Kniha *Byl jsem ve vězení...* může být rozhodně odborné i široké veřejnosti dobrou inspirací a stejně tak i povzbuzením pro ty, kteří hledají pro sebe službu, jež má opravdu smysl.

Broch, Otto – Šťastný Ondřej: Byl jsem ve vězení...

Praha, Vyšehrad 2026, 240 s.

Zdeněk Turek, výpomocný kazatel

NOVÁ GENERACE

KONFERENCE O MISII NA TÉMA PRÁCE S MLÁDEŽÍ

17. ŘÍJNA 2026
SBOR ČCE PRAHA-KOBYLISY

<https://1url.cz/@misijnikonference2026>
prukopnictvi.e-cirkev.cz

On the Road

Když slyším název tohoto čísla, vybaví se mi Kerouacův román. Už dlouho ho mám pevně spojený s křesťanstvím. Uvěřil jsem kdysi na beatnický způsob – a *Na cestě* pro mne patřilo k iniciačním knihám. Nesla v sobě výzvu: vyjít ze stávajících společenských struktur a vydat se hledat vlastní cestu. Tak jako to učinil Ježíš. A po něm i Sal Paradise, hrdina Kerouacova románu.

Podobnost jsem tehdy viděl i v závěru obou příběhů. Sal nakonec zůstává sám a opuštěný, stejně jako Ježíš. Při mladickém čtení mi takové vyústění nevadilo. Vždyť je to přece úděl nekonformního člověka: kdo žije jinak, musí počítat s nepochopením a odmítnutím. I muzikál *Jesus Christ Superstar*, další důležitý impuls mého obrácení, končí podobně – ukřižováním. Po něm už nic nenásleduje. Ježíš, zde zobrazený jako toulavý hippie, byl pravdivý a inspirativní. Víc se prý říct nedá. A to má stačit.

Dnes, po letech, mám potřebu se ptát jinak. Proč vlastně Sal Paradise zůstal osamělý? A hlavně: nechtěl bych tak skončit i já.

Byl Sal neschopný vztahů? Neuměl o ně pečovat? Připomíná oněch patnáct procent dnešních mužů, kteří otevřeně přiznávají pocit osamělosti? Anebo je jeho samota romantickým duchovním ideálem, jaký dnes někteří obdivují – třeba když se bestsellerem stane kniha *Raději zešít v divočině*?

Jenže tak to v románu není. Sal je člověk nesmírně družný. Kniha je zaplněna oblaky bohémských postav a Dean Moriarty je jeho stálým průvodcem.

Mohli bychom mít také pokročilejší podezření, že v příběhu chybějí blízké vztahy – podobně jako u mnoha dnešních lidí, kteří jsou sice sociální, ale vyhýbají se důvěrnosti a intimitě. Ani toto však Salovi nechybí. Takových vztahů má hned několik. S Deanem jsou si blízcí až existenciálně: sdílejí intenzivní, místy do-

konce spirituální zkušenosti, které je – alespoň zdánlivě – stále těsněji sblížují.

Tak v čem je tedy problém? Proč Sal nakonec zůstává sám? Protože v jeho příběhu chybějí vztahy pečující. Vztahy, které by nesly lásku i odpovědnost. Sdílení silných prožitků samo o sobě nestačí. Ani duchovní extáze nedává vztahům trvanlivost. Společenství drží pohromadě teprve tehdy, když se k blízkosti přidá péče, věrnost a ochota nést druhého i v obyčejnosti a slabosti.

A tady se dostáváme k dobrému poučení i pro církevní časopis. V našich sborech usilujeme o vztahy – k Bohu i k sobě navzájem. Sdílíme zkušenosti víry, prožitky, svědectví. To je důležité, ale nestačí to. Láska nemá zůstat jen názorem nebo emocí. Má se stát postojem. Konkrétní pomocí. Trpělivou oporou.

Podle evangelia Ježíš sám nezůstal. V jeho vzkříšení se zjevila Boží láska k němu – i k nám.

Aleš Wrana, školní kaplan Konzervatoře EA, foto:

ARO

Vzpomínky na léto. (Letní tábor Lovětín.)

foto: ARO

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Ester Karásková

Členové: Pavel Hanych, Jiří

Hoblík, Jiří Hofman, Jana

Hofmanová, Ondřej Kolář,

Roman Mazur (synodní rada),

Lenka Ridzoňová, Martin Sabo,

Adam Šůra

NA OBÁLCE

foto: Sára Konvalinková

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka říjnového čísla

ČB 10/2026 je 20. 9. 2026.

VÝŠLO

14. 9. 2026

BANKOVNÍ SPOJENÍ

číslo účtu: 236982522/0300 (var.

symbol 980103)

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové

podobě: Diakonie ČCE,

Klimentská 18, 110 05

Praha 1, tel.: 222 316 306,

732 324 956

e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27

150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 11×

ročně, jednotlivá čísla 45 Kč

roční předplatné 450 Kč

do zahraničí 1300 Kč

Informace o předplatném podá,

objednávky rozšiřuje

(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9

111 21 Praha 1,

tel.: 224 999 236,

e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,

Facebook: Český bratr,

instagram.com/ceskybratr

TISKNEME NA ŠETRNÝ PAPÍR:

– suroviny pocházejí pouze
z udržitelných zdrojů s důrazem
na ochranu biotopů

a biodiverzity (papír má
certifikace FSC a PEFC)

– papír neobsahuje toxická
a ekologicky nešetrná plnidla

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem Ježíš ve všedních situacích.

Srdečně zveme na

Večer s evangelickou písní

Přijměte pozvání na malou oslavu
v předvečer mimořádného synodu.

Pojďme společně zpívat i poslouchat
písničky, které po desetiletí provázejí
život naší víry.

23. ŘÍJNA 2026 | 19.30
KOSTEL U MARTINA VE ZDI
(MARTINSKÁ UL., PRAHA 1)

Pořádá Českobratrská církev evangelická.
Další informace průběžně na e-cirkev.cz.

NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ PRO ROK 2027 V PRODEJI OD ŘÍJNA

méně než 5 kusů 115 Kč, 5 kusů a více po 105 Kč, od 10 kusů po 95 Kč
Objednávejte přes eshop.e-cirkev.cz, nebo na vozenilkova@e-cirkev.cz,
případně telefonicky 224 999 272

